

1. Aqrar sferada özəlləşdirməyə dair dövlət proqramının həyata keçirilməsində əsas məqsəd nədir?

- dövlət təsərrüfatlarının inkişafı
- xidmət sahələrinin inkişafı
- ✓ sahibkarlığın üstün inkişafı
- istehsalın həcmünün artırılması
- çayçılığın inkişafı

2. Aqrar sferada taxılçılığın inkişafı üçün hansı tədbirlərin həyata keçirilməsi önəmlidir?

- meşə massivlərinin salınması
- taxılın məhsuldarlığının azaldılması
- ✓ əkinlərdə taxılın xüsusi çəkisinin 60 %-ə çatdırılması
- əkin sahəsinin azaldılması
- dəmyə əkinçiliyə keçilməsi

3. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi elminin predmetini nə təşkil edir?

- istehsalın proqnozlaşdırılması
- sahibkarlıq fəaliyyəti
- torpaq islahatı
- iqtisadi islahatlar
- ✓ obyektiv iqtisadi qanunlar

4. Aqrar sfera respublika iqtisadiyyatının hansı sahəsini özündə birləşdirir?

- ✓ kənd və meşə təsərrüfatı, emalı, xidmət
- yalnız kənd təsərrüfatını
- təsərrüfatçılıq formalarını
- ictimai münasibətləri
- meşə təsərrüfatını

5. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsinin metodoloji əsaslarını nə təşkil edir?

- ✓ aqrar sahədə məhsuldar qüvvələrin sürətlə inkişafını təmin edə bilən iqtisadi mexanizminin ahəngdar işinin və buna təminat verə biləcək təşkilat quruluşunu yaratmaq yolunun nəzəri və əsaslandırılmış məsələlərini
- xalq təsərrüfatı kompleksinin çox böyük və vacib bir sahəsinin iqtisadi inkişaf qanunauyğunluqlarını, aqrar sfera üzrə formalaşan iqtisadi münasibətləri və hər bir ölkənin iqtisadi-sosial inkişafında bu sahənin yeri və rolu
- xalq təsərrüfatı kompleksinin çox böyük və vacib bir sahəsinin iqtisadi inkişaf qanunauyğunluqlarını, aqrar sfera üzrə formalaşan iqtisadi münasibətləri və hər bir ölkənin iqtisadi-sosial inkişafında bu sahənin yeri və rolunu
- iqtisadi hadisələr və proseslər, başqa hadisələr və proseslərlə birgə, əlaqəli şəkildə məhsuldar qüvvələrin, istehsal münasibətlərinin inkişaf səviyyəsi ilə bağlı, daim inkişaf vəziyyətində, kəmiyyət dəyişikliklərindən keyfiyyət dəyişikliklərinə keçid baxımını
- iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin hərtərəfli inkişafını

6. Aqrar iqtisadiyyat qarşısında hansı vəzifələr durur?

- yerlərdə mövcud potensialdan səmərəli istifadə etmək, emal müəssisələrini xammal regionlarına yaxşılaşdırmaq yolu ilə məşğulluq probleminin yaxşılaşdırılması
- ✓ bunların hamısı
- ölkə əhalisinin ərzaq və ekoloji təminatını həyata keçirmək
- kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı və emalı üçün zəruri sayılan infrastrukturunu yaratmaq
- xarici investisiyaların aqrar bölmənin sahələrinə cəlb edilməsi

7. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi elminin tədqiqat obyektı nədir?

- ✓ fərdi sahibkarlar, ailə, kəndli (fermer) təsərrüfatları, kənd təsərrüfatı istehsal kooperativləri, səhmdar cəmiyyətləri və s.
- bunların hamısı
- dövlət müəssisələri, bələdiyyənin nəzdində olan torpaqlar, onlardan istifadənin qaydaları və s.
- sosial-iqtisadi inkişaf, qanunvericilik aktları və s.

- istehsal-istehlak əlaqələri

8. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi fənninin neçə əsas öyrənilmə metodları var?

- 8
- ✓ 9
- 5
- 10
- 6

9. Aqrar sferada sahibkarların fəaliyyətini stimullaşdırmaq məqsədilə 23 yanvar 2007-ci ildə hansı sərəncam qəbul olunmuşdur?

- ✓ Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarına dövlət dəstəyi haqqında
- Sahibkarlıq haqqında
- Kənd təsərrüfatı istehsalçılarının torpaq vergisi istisna olmaqla, qalan vergilərdən azad olunması
- Aqrar islahatlar haqqında
- Torpaq islahatı haqqında

10. Aqrar sfera nə sahəsidir?

- satış
- infrastruktur
- istehlak
- ✓ istehsal
- tədarük

11. Bazar iqtisadiyyatına keçidlə əlaqədar aqrar sferanın qarşısında duran vəzifələrə nələr aid edilir?

- torpaqların melorasiyası
- ✓ əkin sahəsinin 2,0 milyon ha çətdirilməsi
- çayçılığın inkişafı
- suvarma sistemlərinin yaxşılaşdırılması
- irriqasiya işlərinin aparılması

12. Aqrar sferada istehsal ehtiyatına nələr daxildir?

- torpaq fondu
- ✓ bunların hamısı
- su fondu
- əmək ehtiyatları
- meşə fondu

13. Aqrar sferada deduksiya metodundan hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- əmək balansının tərtibində
- məşğulluğun təmin edilməsində
- hadisələrin bir-biri ilə bağlılığının öyrənilməsində
- ✓ hadisələrin xüsusi cəhətlərinin öyrənilməsində
- səmərəliliyin yüksəldilməsində

14. Aqrar bölmədə induksiya metodu vasitəsi ilə nə öyrənilir?

- problemlərin işlənməsini
- iqtisadi məsələlərin həll edilməsini
- ✓ hadisələrin bütövlükdə öyrənilməsi
- sosial məsələlərin həll edilməsini
- hadisələrin aşkarlanmasını

15. Aqrar sferada statistik məlumatların işlənməsi və ümumiləşdirilməsi nə ilə nəticələnir?

- qrafik üsulunun qurulması ilə
- problemin öyrənilməsi ilə
- iqtisadi müqayisə ilə
- ✓ nəticənin təhlil yolu ilə
- təhlildən istifadəyə edilməsi ilə

16. Ərzaq təminatı ilə bağlı risklərin idarə olunması sahəsində hansı tədbirlərin görülməsi lazımdır?

- ✓ fəvqəladə vəziyyətə hazırlıqla bağlı ərzaq ehtiyatlarının yaradılmasına dair qanunvericilik bazasının hazırlanması; əsas ərzaq məhsulları üzrə dövlət ehtiyatının yaradılması və idarə edilməsi; fəvqəladə halların qarşısının alınması məqsədilə çevik mexanizmin yaradılması
- kənd təsərrüfatı və ərzaq məhsulları istehsalı sahəsində birliklərin, assosiasiyaların, kooperativlərin yaradılmasının dəstəklənməsi;
- biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması, bazara çıxış imkanlarının genişləndirilməsi; haqlı rəqabət mühitinin inkişaf etdirilməsi, inhisarçı təsərrüfat subyektləri tərəfindən sui-istifadə hallarının qarşısının alınması
- fermerlərə subsidiyaların verilməsi, onların texnika, gübrə və kimyəvi vasitələrlə təminatının yaxşılaşdırılması tədbirlərinin davam etdirilməsi; kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı və emalı müəssisələrinə ayrılan güzəştli kreditlərin həcmünün artırılması;
- ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində ISO standartlarına uyğun keyfiyyətin idarə edilməsi sistemlərinin tətbiqi üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq təhlükəsizliyi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq NASSR (Təhlükəli amillərin təhlili və kritik nöqtələrə nəzarət) sisteminə keçid üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla milli standartların hazırlanması və tətbiqi
- iqtisadiyyatın sahəvi və regional baxımdan tarazlı inkişafının təmin edilməsi; real sektorun inkişafına stimullaşdırıcı təsir göstərən pul və fiskal siyasətin həyata keçirilməsi; ərzaq istehsalının artırılmasınınin həvəsləndirilməsinə yönəldilmiş vergi siyasətinin həyata keçirilməsi

17.

Ümumdünya Ticarət Təşkilatının tələbləri nəzərə alınmaqla, daxili ərzaq bazarının haqsız rəqabətdən qorunması ilə bağlı müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi; inflyasiyanın idarə olunan səviyyədə saxlanılması ilə bağlı qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi; ekoloji tarazlığın və biomüxtəlifliyin qorunması istiqamətində siyasətin davam etdirilməsi; torpaq və sudan istifadənin səmərəliliyinin artırılması ilə bağlı tədbirlərin davam etdirilməsi və s. dövlət siyasəti istiqamətlərinin hansı sahəsinə aid edilir?

- ✓ dayanıqlı ərzaq təminatının əldə olunması
- əhalinin təhlükəsiz və keyfiyyətli ərzaq məhsulları ilə təmin edilməsi
- bunların heç birinə
- sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması və ərzaq təminatı sisteminin institusional inkişafı
- ərzaq təminatı ilə bağlı risklərin idarə olunması

18.

Azərbaycanın aqrar bölməsinin davamlı inkişafı istiqamətləri aşağıdakı hansı məsələlərinin həllini tələb edir: 1.torpaq və su ehtiyatlarından səmərəli istifadənin təmini; 2.kənd təsərrüfatında suvarma və meliorasiya təminatının bərpası; 3.aqrar bölmənin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi; 4.aqrar bölmənin xammal istehsalı və emalı sahələrinin əlaqəli inkişafının dəstəklənməsi

- 4
- 2, 3, 4
- ✓ 1, 2, 3, 4
- 1, 2
- 3,1,4

19.

Aran iqtisadi rayonunda kənd təsərrüfatının əsas ixtisaslaşma sahələri hansılardır?

- ✓ üzümçülük, quru subtropik meyvəçilik, pambıqçılıq, taxılçılıq, bostançılıq
- maldarlıq, pambıqçılıq, quru subtropik meyvəçilik, faraş tərəvəzçilik, kartofçuluq
- faraş tərəvəzçilik, meyvəçilik, bostançılıq, üzümçülük, pambıqçılıq
- taxılçılıq, maldarlıq, tütünçülük, pambıqçılıq, üzümçülük
- pambıqçılıq, kartofçuluq, quru subtropik meyvəçilik, faraş tərəvəzçilik, bostançılıq

20.

Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı neçə iqtisadi rayon üzrə tərtib edilmişdir?

- ✓ 10
- 9
- 11
- 7
- 8

21.

Kənd təsərrüfatına yararlı torpaqların neçə faizi əkinə yararlı sahələrdir?

- .27
- .4

- √ .39
- .5
- .45

22. 2015-ci ilədək dayanıqlı ərzaq təminatının əldə olunması sahəsində dövlət siyasətinin istiqamətləri aşağıda qeyd edilən addımların hansılarından ibarət olacaqdır? 1.iqtisadiyyatın sahəvi və regional baxımdan tarazlı inkişafının təmin edilməsi; 2.ərzaq təminatı sahəsində risklərin idarə olunmasını təmin etmək; 3.ərzaq istehsalının artırılmasının həvəsləndirilməsinə yönəldilmiş vergi siyasətinin həyata keçirilməsi; 4.torpaq və sudan istifadənin səmərəliliyinin artırılması ilə bağlı tədbirlərin davam etdirilməsi; 5.Dövlət Təxıl Fondunun yaradılması və səmərəli idarə olunması

- 3, 4, 5
- 1, 2, 3
- √ 1, 3, 4
- 1, 3, 5
- 2, 3, 4

23. Respublikanın ikinci tütünçülük rayonu hansıdır?

- Şəki-Zaqatala
- Aran
- √ Naxçıvan
- Lənkəran
- Abşeron

24. Aqrar sferada istehsal olunan 1 kq üzümdə nə qədər kallori var?

- √ 700-1200 kallori
- 2000-dən çox kallori
- 1500-2000 kallori
- 390-500 kallori
- 250-300 kallori

25. Aqrar bölmənin hansı sahələrində istehsalın artımında dinamiklik müşahidə edilir?

- √ bunların hamısında
- kartof istehsalında
- ət və süd istehsalında
- meyvə və giləmeyvə istehsalında
- tərəvəz istehsalında

26. Respublikanın aqrar sferasının hansı sahələrində istehsal tələbatı ödəyir?

- √ tərəvəzçilik, kartofçuluq
- üzümçülük, taxılçılıq
- kartofçuluq, pambıqçılıq
- heyvandarlıq, tərəvəzçilik
- pambıqçılıq, üzümçülük

27. Aqrar sferada qeyri ərzaq məhsullarına hansı məhsullar daxildir?

- √ qidalanmada istifadə olunmayan məhsullar
- meyvə və giləmeyvə məhsulları
- soyudulmuş qida məhsulları
- konservləşdirilmiş ət məhsulları
- emal olunmuş meyvə-tərəvəz

28. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi elminin predmeti nəyi öyrənir?

- √ bunların hamısı
- bunların heç birini
- bu sahəsinin inkişafının spesifik xüsusiyyətlərini və qanunauyğunluqlarını

- iqtisadi qanunların təsir mexanizmini
- iqtisadi qanunların konkret fəaliyyətini

29. Aşağıdakı təriflərin hansı düzdür?

- Statistik metodun köməyi ilə təhlil edilmiş hadisələr ümumiləşdirilir və bunun əsasında öyrənilən məsələ haqqında tam bilik hasil olur
- Eksperimental metod – xüsusidən ümumiyyə doğru, ayrı-ayrı hadisələrin tədqiqindən ümumi nəticə çıxarılmasına doğru gedir
- ✓ Monoqrafiya metodu vasitəsi ilə ayrı-ayrı mütərəqqi iş üsulları ümumiləşdirilir
- nduksiya üsulu istehsalın təşkil məsələlərinin öyrənilməsində tətbiq olunur
- Sintez - iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin inkişafını hərtərəfli xarakterizə etmək üçün tətbiq edilir

30. Azərbaycan Respublikasında əhalinin ərzaq məhsulları ilə etibarlı təminatına dair Dövlət Proqramı nın qarşısında hansı məsələlər prioritet istiqamət kimi qoyulmuşdur?

- ərzaq məhsulları istehsalını artırmaq
- əhalini təhlükəsiz və keyfiyyətli ərzaq məhsulları ilə təmin etmək
- ✓ bunların hamısı
- ərzaq təminatı sisteminin institusional inkişafını həyata keçirmək və sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması
- ərzaq təminatı sahəsində risklərin idarə olunmasının təmin etmək

31. Aqrar sfera hansı ehtiyacları ödəyir?

- əkinçilikdə gübrələrə, toxumlara, yanacaq-sürtkü materiallarına olan tələbatı
- istehsalda xidmət sahələrinə olan ehtiyacı
- qida məhsullarına tələbatı
- heyvandarlığın yemə olan tələbatını
- ✓ ərzaq məhsullarına və bir sıra sənaye sahələrinin xammala olan tələbatı

32. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi kursu nəyi öyrənir?

- iqtisadi inkişaf qanunauyğunluqlarını
- ✓ bunların hamısını
- istehsal-istehlak əlaqələrini
- ölkənin iqtisadi-sosial inkişafında bu sahənin yeri və rolunu
- aqrar sfera üzrə formalaşan iqtisadi münasibətləri

33. Aqrar sferada özəlləşdirməyə dair dövlət proqramının həyata keçirilməsində əsas məqsəd nədir?

- ✓ sahibkarlığın üstün inkişafı
- xidmət sahələrinin inkişafı
- dövlət təsərrüfatlarının inkişafı
- çayçılığın inkişafı
- istehsalın həcmının artırılması

34. Aqrar sferada taxılçılığın inkişafı üçün hansı tədbirlərin həyata keçirilməsi önəmlidir?

- taxılın məhsuldarlığının azaldılması
- ✓ əkinlərdə taxılın xüsusi çəkisinin 60 %-ə çatdırılması
- əkin sahəsinin azaldılması
- dəmyə əkinçiliyə keçilməsi
- meşə massivlərinin salınması

35. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi elminin predmetini nə təşkil edir?

- sahibkarlıq fəaliyyəti
- istehsalın proqnozlaşdırılması
- ✓ obyektiv iqtisadi qanunlar
- iqtisadi islahatlar
- torpaq islahatı

36. Aqrar sfera respublika iqtisadiyyatının hansı sahəsini özündə birləşdirir?

- yalnız kənd təsərrüfatını
- meşə təsərrüfatını
- ictimai münasibətləri
- ✓ kənd və meşə təsərrüfatı, emalı, xidmət
- təsərrüfatçılıq formalarını

37. Aqrar sferada müşahidənin aparılması nə ilə nəticələnir?

- məlumatların işlənməsi
- istehsalın ekstensiv inkişafı
- istehsalın təmərküzləşməsi
- ✓ məlumatların işlənməsi və sistemləşdirilməsi
- məlumatların sistemləşdirilməsi

38. Aqrar sferada təhlil metodundan hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- ✓ optimal variantın seçilməsi
- məhsul artımının təmin edilməsi
- suvarma sisteminin yaxşılaşdırılması
- ətraf mühitin mühafizəsi
- istehsala xidmətin təşkili

39. İqtisadiyyatın dayanaqlı sahəsi hansıdır?

- ✓ kənd təsərrüfatı
- ticarət
- tikinti
- sənaye
- meşə təsərrüfatı

40. Aqrar sferanın əsas məqsədi nədir?

- torpaqdan istifadənin yaxşılaşdırılması
- ətraf mühitin mühafizəsi
- torpağın eroziyadan qorunması
- ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsalı
- ✓ ərzaq təhlükəsizliyinin təmini

41. Respublikada miqyasına görə ən geniş vüsət tapmış sahibkarlıq fəaliyyəti?

- fərdi
- orta
- ✓ kiçik
- korporativ
- iri

42. Aqrar sahədə sahibkarlıq fəaliyyətinin inkişafında dövlət hansı əsas funksiyaları yerinə yetirir?

- ✓ təşkilati-hüquqi, nəzarət, koordinasiya, makroiqtisadi tənzimlənmə, sahibkarlıq fəaliyyətinin stimullaşdırılması
- dövlətin prioritet strateji maraqlarının təmin edilməsi, məhsul istehsalının artım dinamikasının gözlənilməsi, məhsulların tədarükü, daşınması, emal, satışı, saxlanması proseslərinin düzgün əlaqələndirilməsi
- iqtisadi mexanizmin təkmilləşdirilməsi, maliyyə-kredit, vergi, sosial sığortanın səmərəli qurulması, istehsala xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, istehsalın stimullaşdırılması amillərindən səmərəli istifadə olunması, aqrar bazarın fəaliyyətinin genişləndirilməsi
- hər bir regionda mövcud sərvətlərdən, istehsal ehtiyatlarından, maliyyə vəsaitindən səmərəli istifadəyə nail olunması, əhəlinin məşğulluğunun artırılması, işsizliyin azaldılması
- sahibkarlıq fəaliyyətinin səmərəliliyinin yüksəldilməsi, xüsusi mülkiyyətə və sahibkarlığa əsaslanan müxtəlif təsərrüfatçılıq formalarının inkişafı, məhsul istehsalçıları ilə məhsul istehlakçıları arasındakı iqtisadi əlaqə və münasibətlərin səmərəli qurulması

43. Dövlətin müasir aqrar siyasəti nəyə xidmət edir?

- ✓ aqrar bazarın düzgün formalaşmasına və səmərəli fəaliyyət göstərməsinə yönəldilməklə yanaşı, həm də aqrar sferanın istehsal-iqtisadi fəaliyyətinin, təsərrüfat-maliyyə nəticələrinin yaxşılaşdırılmasına, bu sahədə mövcud olan nöqsanların aradan qaldırılmasına, daha mütərəqqi fəaliyyət formalarından istifadə olunmasına
- fəvqəladə vəziyyətə hazırlıqla bağlı ərzaq ehtiyatlarının yaradılmasına dair qanunvericilik bazasının hazırlanması; əsas ərzaq məhsulları üzrə dövlət ehtiyatının yaradılması və idarə edilməsi; fəvqəladə halların qarşısının alınması məqsədilə çevik mexanizmin yaradılmasına
- iqtisadiyyatın bütün sahələrində geniş təkrar istehsalın bütün mərhələlərində azad rəqabət mühitinin formalaşdırılmasına
- ərzaq istehsalı zəncirinin bütün mərhələlərində müvafiq sahələr üzrə keyfiyyət nəzarət sisteminin və mexanizminin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsinə
- ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində ISO standartlarına uyğun keyfiyyətin idarə edilməsi sistemlərinin tətbiqi üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq təhlükəsizliyi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq NASSR (Təhlükəli amillərin təhlili və kritik nöqtələrə nəzarət) sisteminə keçid üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla milli standartların hazırlanması və tətbiqinə

44. Sahibkarlıq fəaliyyətinin spesifik xüsusiyyətlərinə nələr daxildir?

- ✓ bunların hamısı
- elmi-texniki tərəqqinin ən yeni nailiyyətlərinin davamlı olaraq istehsala tətbiqi
- istehsal potensialından və onun tərkib elementlərindən səmərəli istifadə edilməsi
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsinin hüquqi, iqtisadi və təşkilati baxımdan dövlət tərəfindən müdafiə olunması
- iqtisadiyyatın bütün sahələrində geniş təkrar istehsalın bütün mərhələlərində azad rəqabət mühitinin formalaşdırılması

45. 2002-2008-ci illərdə Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən verilən 271,4 milyon manat güzəştli kreditin nə qədəri kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı və emala yönəldilmişdir?

- ✓ 147 milyon manatı
- 200 milyon manatdan çoxu
- 130 milyon manatı
- 115-120 milyon manatı
- 85-95 milyon manatı

46. Aqrar sferada sahibkarlıq fəaliyyətinin növləri hansılardır?

- dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsi
- istehsalın ixtisaslaşması
- əməyin təşkili formaları
- təsərrüfatçılıq formaları
- ✓ kiçik, orta, iri sahibkarlıq

47. Aqrar islahatlar nəticəsində respublikada hansı təsərrüfatçılıq formaları fəaliyyət göstərir?

- kiçik müəssisələr, kollektiv müəssisələr
- səhmdar cəmiyyətləri
- ✓ bunların hamısı
- ailə təsərrüfatları, istehsal kooperativləri
- dövlət müəssisələri, kəndli (fermer) təsərrüfatları

48. Sahibkarlığa əsaslanan kəndli-fermer təsərrüfatlarının sayı hansı regionlarda çoxluq təşkil edir?

- ✓ Aran, Şəki-Zaqatala, Lənkəran
- Lənkəran, Abşeron, Dağlıq Şirvan
- Şəki-Zaqatala, Naxçıvan, Dağlıq Şirvan
- Abşeron, Naxçıvan, Quba-Xaçmaz
- Gəncə-Qazax, Abşeron, Dağlıq Şirvan

49. Dövlətin aqrar siyasəti nədən asılı olaraq həyata keçirilir?

- ✓ iqtisadi sistemlərin tipindən və formasından, ölkənin iqtisadiyyatının və xüsusilə aqrar sferanın inkişafının mövcud vəziyyətindən
- elmi-texniki tərəqqinin ən yeni nailiyyətlərinin davamlı olaraq istehsala tətbiqindən
- sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması və ərzaq təminatı sisteminin institusional inkişafından
- iqtisadiyyatın bütün sahələrində geniş təkrar istehsalın bütün mərhələlərində azad rəqabət mühitinin formalaşdırılması
- istehsal potensialından və onun tərkib elementlərindən səmərəli istifadə edilməsindən

50. Sahibkarlıq fəaliyyətinin obyektinə nə daxildir?

- √ bazara təklif edilən və istehlak edilən bütün mal və əmtəələr
- səhmdar cəmiyyətləri
- kəndli (fermer) təsərrüfatları
- fiziki şəxslər
- firmalar, şirkətlər və digər hüquqi şəxslər

51. Aqrar sferada aparılan siyasət nəyi təmin etməlidir?

- istehsalın tempinin aşağı salınması
- köhnə texnologiyanın tətbiqi
- əhalinin təminatının pisləşməsi
- ərzaq məhsulları istehsalının azalması
- √ yerli istehsalçılara üstünlük verilməsi

52. Aqrar sferada sahibkarlığın inkişafının sosial-iqtisadi əhəmiyyəti nədədir?

- çoxnövlü təsərrüfatların yaradılmasında
- istehsalın artımında
- √ maddi nemətlər bolluğunun yaradılmasında
- əhalinin maddi təminatının pisləşməsində
- intensiv inkişafın təmin edilməsində

53. Aqrar sferada sahibkarlıq fəaliyyət imkanlarına görə hansı istiqamətlərə ayrılır?

- maliyyə sahibkarlığı
- xidmət sahibkarlığı
- √ istehsal sahibkarlığı
- məsləhət sahibkarlığı
- ticarət sahibkarlığı

54. Azərbaycanda XX əsrin əvvəllərində aqrar sferanın hansı sahəsi inkişaf etmişdir?

- tərəvəzçilik
- çayçılıq
- √ pambıqçılıq
- taxılçılıq
- maldarlıq

55. Sahibkarlığın əsas formaları:

- √ fərdi, kollektiv, korporativ
- səhmdar cəmiyyətləri
- ailə təsərrüfatları, istehsal kooperativləri
- kiçik müəssisələr, kollektiv müəssisələr, səhmdar cəmiyyətləri
- dövlət müəssisələri, kəndli (fermer) təsərrüfatları

56. Dövlətin aqrar siyasətinin müvəffəqiyyəti:

- √ ölkə əhalisinin ərzaq məhsullarına olan tələbatının 70-80%-ni daxili istehsal hesabına təmin etmək, yerli əmtəə istehsalçıların 90%-nin rentabelli fəaliyyət göstərməsinə nail olmaq
- ölkə əhalisinin ərzaq məhsullarına olan tələbatının 40-50%-ni daxili istehsal hesabına təmin etmək, yerli əmtəə istehsalçıların 60%-nin rentabelli fəaliyyət göstərməsinə nail olmaq
- ölkə əhalisinin ərzaq məhsullarına olan tələbatının 50-60%-ni daxili istehsal hesabına təmin etmək, yerli əmtəə istehsalçıların 70%-nin rentabelli fəaliyyət göstərməsinə nail olmaq
- ölkə əhalisinin ərzaq məhsullarına olan tələbatının 80-90%-ni daxili istehsal hesabına təmin etmək, yerli əmtəə istehsalçıların 100%-nin rentabelli fəaliyyət göstərməsinə nail olmaq
- ölkə əhalisinin ərzaq məhsullarına olan tələbatının 60-70%-ni daxili istehsal hesabına təmin etmək, yerli əmtəə istehsalçıların 80%-nin rentabelli fəaliyyət göstərməsinə nail olmaq

57. İqtisadiyyatda sahibkarlıq fəaliyyətinin əsas prinsiplərinə nə şamil edilir?

- iqtisadiyyatın bütün sahələrində geniş təkrar istehsalın bütün mərhələlərində azad rəqabət mühitinin formalaşdırılması, istehsal potensialından və onun tərkib elementlərindən səmərəli istifadə edilməsi
- elmi-texniki tərəqqinin ən yeni nailiyyətlərinin davamlı olaraq istehsala tətbiqi, sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsinin hüquqi, iqtisadi və təşkilati baxımdan dövlət tərəfindən müdafiə olunması
- ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində İSO standartlarına uyğun keyfiyyətin idarə edilməsi sistemlərinin tətbiqi üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq təhlükəsizliyi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq NASSR (Təhlükəli amillərin təhlili və kritik nöqtələrə nəzarət) sisteminə keçid üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla milli standartların hazırlanması və tətbiqi
- ✓ iqtisadi müstəqillik və sərbəst istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti həyata keçirmək imkanları, fəaliyyətin nəticələrinə görə məsuliyyət, innovasiyaların reallaşdırılması imkanları, maksimum mənfəət əldə etmək məqsədi
- iqtisadiyyatın bütün sahələrində geniş təkrar istehsalın bütün mərhələlərində azad rəqabət mühitinin formalaşdırılması

58. Sahibkarlıq fəaliyyətinin başlıca məqsədi nədir?

- bunların heç biri
- ✓ maksimum mənfəət əldə etmək
- əhalini istehlak məhsulları ilə təmin etmək
- istehsala kömək edən sahələri inkişaf etdirmək
- strateji növ məhsulların istehsalını təmin etmək

59. Sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında Qanun neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- 1997
- 2000
- 2001
- ✓ 1992
- 1995

60. Aqrar sferada çay tikanından tam istifadə ölkəyə nə verə bilər?

- tullantı məhsulları
- torpağın münbitliyi üçün üzvi gübrə
- zəhərli maddələr
- yerli yanacaq üçün odun
- ✓ xəstəliklərin müalicəsi üçün yağ

61. Aqrar sferada fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektinin neçəsi kənd təsərrüfatı ilə məşğul olur?

- 4500-5000-ə qədər
- ✓ 9500-dən çoxu
- 2000-2500-ə qədər
- 2500-3000-ə qədər
- 3500-4000-ə qədər

62. Aqrar sferada kiçik və orta sahibkarlıq hansı üstünlüklərə malikdir?

- rəqabət mühitinin yaradılmasına
- ✓ iqtisadiyyatın lazımi çevikliyinə
- istehsalın ixtisaslaşmasına
- istehsalın kooperativləşməsinə
- şəxsi marağın artırılmasına

63. Aqrar sferada sahibkarlığın üçüncü inkişaf mərhələsi hansı dövrü əhatə edir?

- 2000-2002-ci illəri
- ✓ 2002-2010-cu ilə olan dövrü
- 1993-cü ilə qədər olan dövrü
- 1993-1996-cı illəri

- 1996-2000-ci illəri

64. Aqrar sferada sahibkarlığın ikinci inkişaf mərhələsi hansı illəri əhatə edir?

- 2002-2005-ci illəri
- 2005-2008-ci illəri
- 2008-2010-cu illəri
- ✓ 1993-2002-ci illəri
- 1990-1993-cü illəri

65. Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra sahibkarlığın inkişaf mərhələsi hansı dövrü əhatə edir?

- 1970-1990-cı illəri
- 1960-1970-ci illəri
- ✓ 1990-1993-cü illəri
- 1940-1950-ci illəri
- 1950-1960-cı illəri

66. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi kursu:

- aqrar sahədə məhsuldar qüvvələrin sürətlə inkişafını təmin edə bilən iqtisadi mexanizminin ahəngdar işinin və buna təminat verə biləcək təşkilat quruluşunu yaratmaq yolunun nəzəri və əsaslandırılmış məsələlərini özündə əks etdirir
- iqtisadi hadisələr və proseslər, başqa hadisələr və proseslərlə birgə, əlaqəli şəkildə məhsuldar qüvvələrin, istehsal münasibətlərinin inkişaf səviyyəsi ilə bağlı, daim inkişaf vəziyyətində, kəmiyyət dəyişikliklərindən keyfiyyət dəyişikliklərinə keçid baxımından tədqiq edir
- latın sözü olub, torpaq münasibətləri, torpaqla əlaqədar istehsal sahələri və bu sahələr üzrə formalaşan istehsal münasibətlərini əhatə edir
- iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin inkişafını hərtərəfli xarakterizə edir
- ✓ xalq təsərrüfatı kompleksinin çox böyük və vacib bir sahəsinin iqtisadi inkişaf qanunauyğunluqlarını, aqrar sfera üzrə formalaşan iqtisadi münasibətləri və hər bir ölkənin iqtisadi-sosial inkişafında bu sahənin yeri və rolunu öyrənir

67. Meliorasiya və irriqasiya tədbirləri aparmaqla respublikada mövcud olan əkin sahəsi neçə milyon hektara çatdırılmalıdır?

- 1,0 mln. hektara
- 3,0 mln. hektara
- 2,5 mln. hektara
- 1,5 mln. hektara
- ✓ 2,0 mln. hektara

68. Aqrar sferada eksperimental metodundan hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- tədqiq olunan proses modelləşdirilir
- ✓ nəzəriyyənin təcrübədə sınaqdan keçirilməsi, onun dəqiqləşdirilməsi üçün
- təhlil edilmiş hadisələri ümumiləşdirmək üçün
- iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin inkişafını hərtərəfli xarakterizə etmək üçün
- ayrı-ayrı mütərəqqi iş üsulları ümumiləşdirilir

69. Aqrar sektorda istehsal olunan ümumi məhsulun neçə faizi fərdi sahibkarlıq, ailə, kəndli və ev təsərrüfatlarının payına düşür?

- 90%-ə qədər
- 85%
- 92%-ə qədər
- 80%
- ✓ 94%-dən çox

70. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində aqrar sferanın qarşısında duran əsas vəzifələr hansıdır?

- yerlərdə mövcud potensialdan istifadə
- ✓ bunların hamısı
- ölkə əhalisinin ərzaq və ekoloji təminatı
- emalın xammal ərazilərinə yaxşılaşdırılması
- xarici investisiyaların cəlb edilməsi

71. Aqrar sferada monoqrafiya metodu hansı məqsədlərə xidmət edir?

- √ texnologiyanın məhsuldarlığa təsirinə
- proses modelləşdirilməsinə
- iqtisadi artımın təmin edilməsinə
- istehsalın təşkili prinsiplərinə
- həyata keçirilən tədbirlərə

72. Aqrar sferada statistik metod hansı məqsədlərə xidmət edir?

- məlumatların sistemləşdirilməsinə
- √ hadisələrin inkişafının xarakterizə edilməsinə
- məlumatların işlənməsinə
- qrafik üsulundan istifadəyə
- müşahidələrin aparılmasına

73. Aqrar sferada balans metodundan hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- melorasiya işinin aparılması
- istehsalı stimullaşdırmaq
- √ əmtəələrə tələbatın müəyyən etmək
- istehsala xərcləri azaltmaq
- istehsalın təmərküzləşməsi

74. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı nə deməkdir?

- istehsalın əsasıdır
- √ ictimai münasibətlərin məcmusudur
- istehsalın ixtisaslaşmasıdır
- iqtisadi qanunlardır
- iqtisadi əlaqədir

75. Aqrar sferanın obyektiv əsasını nə təşkil edir?

- əmək məhsuldarlığı
- √ əmək bölgüsünün dərinləşməsi
- istehsalın təşkili
- əmək haqqı
- məhsulların maya dəyəri

76. Yeyinti sənaye müəssisələrinin xammal ehtiyaclarının necə faizi aqrar sfera hesabına ödənilir?

- 40,0 %-ə qədər
- √ 80,0 %-dən çoxu
- 55,6 %-dən çoxu
- 35,6 %-ə qədər
- 60,0 %-dən çoxu

77. Daimi ərzaq təhlükəsizliyi aşağıdakı hansı səbəblərdən baş verə bilər?

- √ Kənd təsərrüfatı və emal sənayesi zəif inkişaf etdikdə, xarici ticarət əlaqələri zamanı satmağa, dəyişməyə milli kənd təsərrüfatı məhsulu olmadıqda
- Qiymətlər qalxdıqda, əhalinin alıcılıq qabiliyyəti aşağı olduqda
- Ölkənin ərzaq təminatı xarici bazardan asılı olduqda beynəlxalq səviyyədə hər hansı qaynar vəziyyət, böhran, ticarət müharibəsi, embarqo, sanksiya qoyulması və s.
- Kənd təsərrüfatının inkişafı üçün əlverişli olmayan hava şəraiti (quraqlıq, dolu, sel, tufan və s.) baş verdikdə
- Müxtəlif səbəblərdən ərzaq qıtlığı yarandıqda

78. Dünyada ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsində hansı təşkilat aparıcı rola malikdir?

- √ FAO
- BMT
- Avropa İttifaqı
- MDB
- NATO

79. Avropada aqrar məhsulların ikinci ən böyük istehsalçısı hansı ölkədir?

- √ Almaniya
- İngiltərə
- Belçika
- İtaliya
- Fransa

80. Ölkənin dənli bitkilərin məhsulları ilə təminatmə səviyyəsi neçə faiz təşkil etmişdir?

- √ 63.3 % səviyyəsində
- 59,6 % səviyyəsində
- 76,5-77,9 % arasında
- 80,0 %-ə qədər
- 56,7 %-dən çox

81. Ümumdünya ərzaq şurası hazırladığı sənəddə dörd problem nədir?

- √ ətraf mühitin çirklənməsi
- qlobal istiləşmə
- okeanların çirklənməsi
- kimyəvi maddələrdən istifadə
- iqlim dəyişiklikləri

82. Ümumdünya ərzaq şurası hazırladığı sənəddə hansı problemə diqqətin artırılmasını ön plana çəkmişdir?

- √ taxılın əkin sahəsinin azalması
- tərəvəzin əkin sahəsinin genişləndirilməsi
- torpaqların münbitliyinin artırılmasını
- su təchizatının yaxşılaşdırılması
- taxılın əkin sahəsinin artırılması

83. Ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı dünya alimlərinin dördüncü göstəricisi nədən ibarətdir?

- √ çirklənmənin qarşısının alınması
- ekoloji tarazlığın pozulması
- ehtiyatlarda səmərəli istifadə
- torpaqların eroziyası ilə mübarizə
- yer səthinin çirkləndirilməsi

84. Ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi ilə bağlı ikinci göstərici hansıdır?

- √ məhsuldarlığın 3 dəfə artırılması
- əkin sahələrinin 2 dəfə artırılması
- suvarma əkinçiliyinin genişləndirilməsi
- investisiyaların cəlb edilməsi
- məhsullara xərclərin artırılması

85. Dünya ərzaq təhlükəsizliyinə dair qəbul olunmuş beşinci amil nədir?

- √ məskunlaşma mühitinin pisləşməsi
- əhalinin miqrasiyası
- içməli suyun tükənməsi

- məskunlaşmanın yaxşılaşması
- qloballaşma problemi

86. Ərzaq təhlükəsizliyinə dair qəbul edilmiş problemin ikinci amili hansıdır?

- ✓ əhalinin sürətli artımı
- istehsalın səviyyəsinin artırılması
- xəstəlik və müharibələr
- istehsalın tənzimlənməsi
- əhali artımının məhdudlaşdırılması

87. Tomas Robert Maltus nəzəriyyəsinə görə ərzaq təhlükəsizliyini təmin etmək üçün hansı amillər əsas götürülür?

- ✓ xəstəliklər, müharibələr
- urbanizasiya
- ətraf mühitin mühafizəsi
- aqrar sahənin ekstensiv inkişafı
- əhalinin kəskin artımı

88. Azərbaycanda ərzaq proqramı neçənci ildən həyata keçirilir?

- 1993-cü ildən
- 1995-ci ildən
- 2000-ci ildən
- ✓ 1996-cı ildən
- 1994-cü ildən

89. Əhalinin ərzaq təhlükəsizliyinə daxil olan üçüncü ünsür hansıdır?

- ✓ ərzağın analoji qidalandırıcı tərkibi
- ərzağın qidalıq səviyyəsinin aşağı düşməsi
- keyfiyyətsiz məhsul istehsalı
- istehsalın zəif tənzimlənməsi
- ərzağın qidalıq səviyyəsi norması

90. Əhalinin ərzaq təhlükəsizliyinə daxil olan ikinci ünsür hansıdır?

- ✓ ailələrin ərzağı əldə edə bilməsi
- ərzaq bolluğunun yaradılması
- istehsalın həcmının artırılması
- taxıla tələbatın azalması
- cəmiyyətdə ərzaq çatışmamazlığı

91. Aqrar istehsal məfhumu nəyi özündə əks etdirir?

- ✓ növlər üzrə məhsul istehsalını
- istehsalın səviyyəsini
- istehsalın təmərküzləşməsini
- istehsalın tənzimlənməsini
- torpağın meliorasiyasını

92. Ərzaq təhlükəsizliyi və tam qidalanmanı xarakterizə edən mövcudluq aspekti nədir?

- ✓ keyfiyyət və kəmiyyət baxımından yeməyə yararlı və sağlamlıq üçün təhlükəsiz olan ərzaq məhsullarının fiziki mövcudluğunu nəzərdə tutur
- ərzaq məhsulları kəmiyyət və keyfiyyətcə mövcud olduqda və əldə etmək imkanına malik olduğu hallarda ailə (ev təsərrüfatı) hansı məhsullardan istifadə edilməsinin məqsədəuyğunluğu seçimini edir
- ərzaq məhsullarının istehlak səviyyəsindəki dəyişikliklərin, səhiyyə xidmətləri ilə ölçülən əhalinin qidalanma vəziyyətinin öyrənilməsi
- ev təsərrüfatlarının gəlir və xərclərinin, inflyasiyanın və gəlirlərlə bağlı olaraq ərzaq və digər zəruri məhsulların qiymətlərinin monitorinqi

- ailənin (ev təsərrüfatının) və onların hər üzvünün tam qidalanması məqsədilə tələb edilən ərzaq məhsulları əldə etmək üçün kifayət qədər resurslara malik olmasını nəzərdə tutur

93. Ərzaq təhlükəsizliyi və tam qidalanmanı xarakterizə edən aspektlər:

- √ mövcudluq, əldə etmək imkanları, istifadə (istehlak) – sosial-iqtisadi və bioloji
- ekoloji təhlükəsizlik, istehsal və bazar infrastrukturunun inkişafı
- əhalinin minimal gəlir səviyyəsinin aşağı olması, ərzaq idxalından asılılıq səviyyəsi
- bunların heç biri
- istehsal, istehlak, ərzaq məhsulları ilə təmin etmə səviyyəsi

94. Ölkənin ərzaq təhlükəsizliyini çətinləşdirən xarici amillər hansılardır?

- √ ölkənin ərzaq idxalından və istehsal amillərindən asılılıq səviyyəsi; ölkənin idxal etdiyi qida məhsullarına dünya bazar qiymət konyukturunun təsiri və s.
- ərzaq məhsulları istehsal edən sahələrdə disproporsiyaların mövcudluğu; kənd təsərrüfatı xammalı əsasında işləyən emal sənaye müəssisələrinin inhisarçılığı və s.
- iqtisadiyyatın idarə edilməsinin təşkilati strukturunun bazar prinsiplərinə adaptasiya edilməməsi; ərzaq məhsulları istehsal edən sahələrin maliyyə vəziyyətinin ağırlığı və s.
- istehsalçılardan istehlakçılara qədərki mərhələdə ərzaq məhsulları itkilərinə yol verilməsi; əhalinin minimal gəlir səviyyəsinin aşağı olması və s.
- əkin sahələrinin strukturu və heyvandarlığın yemlə təmin edilmə səviyyəsinin aşağı olması; aqrar sektorun istehsal potensialından istifadənin aşağı olması; istehsal və bazar infrastrukturunun zəif olması və s.

95. Potensial ərzaq qıtlığının yaranma səbəbləri:

- √ Ölkənin ərzaq təminatı xarici bazardan asılı olduqda beynəlxalq səviyyədə hər hansı qaynar vəziyyət, böhran, ticarət müharibəsi, embarqo, sanksiya qoyulması və s.
- Kənd təsərrüfatının inkişafı üçün əlverişli olmayan hava şəraiti (quraqlıq, dolu, sel, tufan və s.) baş verdikdə
- İnflyasiya baş verdikdə, işsizliklə əlaqədar əhalinin gəlirləri aşağı düşdükdə
- Xarici ticarət əlaqələri zamanı satmağa, dəyişməyə milli kənd təsərrüfatı məhsulu olmadıqda və s.
- Müxtəlif səbəblərdən ərzaq qıtlıq yarandıqda (o cümlədən kənd təsərrüfatında məhsuldarlıq aşağı düşdükdə, yanacaq-enerji resurslarının qiymətinin qalxması və s.)

96. Ərzaq təhlükəsizliyi hansı formada baş verir?

- √ daimi, müvəqqəti, potensial
- daimi, müvəqqəti, dövlət
- regional, dövlət
- regional, dövlət, potensial
- potensial, dövlət

97. İnkişaf etmiş Avropa ölkələrində kooperativlər əsasən hansı istiqamətdə təşkil olunur və fəaliyyət göstərir?

- √ bunların hamısı
- İstehsalçıların maddi-texniki təchizati
- İstehsalçılara təsərrüfat xidməti
- bunların heç biri
- Kənd təsərrüfatı məhsullarının alınması, emal edilməsi və satılması

98. Ölkədə ərzaq və yeyinti məhsullarının istehsalının səviyyəsi; qida məhsullarının istehsalının iqtisadi cəhətdən sərfəliliyi; qida məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi; ölkə əhalisinin alıcılıq qabiliyyəti; əhalinin gəlirləri və əmək haqqının orta aylıq səviyyəsi; dövlətin ərzaq resursları. Bu faktorlar nəyi şərtləndirir?

- √ ölkənin milli ərzaq müstəqilliyinin təmin edilməsini
- ərzaq təhlükəsizliyinin əsas təminat məsələlərini
- dövlət siyasətinin istiqamətlərini
- milli marağın təmin edilməsini
- ərzaq təhlükəsizliyinə təsir göstərən kompleks daxili və xarici amilləri

99. Ərzaq yönümlü ət və süd məhsullarına tələbatın neçə faizi idxaldan asılı olmuşdur?

- √ 7,8 - 11,7 % səviyyəsində
- 0,2 – 2,3 % səviyyəsində
- 4,7 – 22,5 % səviyyəsində
- 31,9 %-dən yüksək
- 39,1 - 44,3 % səviyyəsində

100. Meyvə və giləmeyvə məhsulları ilə özünü təmin etmə səviyyəsi neçə faiz təşkil edir?

- √ 161,4 % səviyyəsində
- 90,0 %-dən çox
- 120-130 % səviyyəsində
- 130,0 % səviyyəsindən aşağı
- 80-90 % arasında

101. Ümumdünya ərzaq şurası hazırladığı sənəddə beş problem nədən ibarətdir?

- əmək haqqının səviyyəsi
- infrastrukturun azlığı
- √ məhsuldarlığın aşağı düşməsi
- xərclərin artım tempi
- məhsuldarlığın artması

102. Ümumdünya ərzaq şurası neçənci ildə yaradılmışdır?

- √ 1974-cü ildə
- 1970-ci ildə
- 1972-ci ildə
- 1980-ci ildə
- 1965-ci ildə

103. Ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı Dünyanın gələcəyini öyrənən cəmiyyət neçənci ildə yaradılmışdır?

- √ 1996-cı ildə
- 1968-ci ildə
- 1998-ci ildə
- 2005-ci ildə
- 1971-ci ildə

104. Ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı Romada BMT-nin Ümumdünya ərzaq konfransı neçənci ildə keçirilib?

- √ 1974-cü ildə
- 1968-ci ildə
- 1996-cı ildə
- 2002-ci ildə
- 1972-ci ildə

105. Ölkənin ərzaq təhlükəsizliyi nə ilə bağlıdır?

- √ ərzaq çatışmaması təhlükəsi ilə
- istehsalın təşkili prinsipi ilə
- aqrar sferanın inkişaf səviyyəsi ilə
- torpaqların eroziyası ilə
- ərzaq bolluğu ilə

106. Milli səviyyədə qeyri ərzaq təhlükəsizliyi nədir?

- √ etibarlı bazarın olmaması
- əmtəə istehsalçılarının qorunmaması
- ərzaq çatışmamazlığı
- iqtisadiyyatda inhisarçılıq

- etibarlı bazanın olması

107. Aqrar sferada geniş təkrar istehsalın iki metodu hansılardır?

- √ ekstensiv və intensiv inkişaf
- istehsalın stimullaşdırılması
- ətraf mühitin mühafizəsi
- əmlakın özəlləşdirilməsi
- torpağın özəlləşdirilməsi

108. Aqrar sferanın 5-ci xüsusiyyəti nəyi özündə əks etdirir?

- √ işçi qüvvəsinin təkrar istehsalını
- əməyin təşkili formalarını
- işçi qüvvəsi axınını
- sahibkarlığın formalaşmasını
- məşğulluq səviyyəsini

109. Aqrar sferada istehsal xüsusiyyətinin mahiyyəti nədədir?

- √ mövsümü xarakterli olması
- suvarma şəraitindən asılılığı
- istehsalın təşkili
- ətraf mühitlə bağlılığı
- külək eroziyasından asılılığı

110. Aqrar iqtisadiyyat məfhumu nəyi özündə birləşdirir?

- torpağın çirklənməsini
- istehsalın təşkilini
- √ torpaqla bağlı münasibətləri
- təbiətdən istifadəni
- torpağın rekultivasiyasını

111. Ərzaq təhlükəsizliyi və tam qidalanmanı xarakterizə edən istifadə (istehlak) aspekti nədir?

- √ ərzaq məhsulları kəmiyyət və keyfiyyətcə mövcud olduqda və əldə etmək imkanına malik olduğu hallarda ailə (ev təsərrüfatı) hansı məhsullardan istifadə edilməsinin məqsədəuyğunluğu seçimini edir
- ərzaq məhsullarının istehlak səviyyəsindəki dəyişikliklərin, səhiyyə xidmətləri ilə ölçülən əhalinin qidalanma vəziyyətinin öyrənilməsi
- ailənin (ev təsərrüfatının) və onların hər üzvünün tam qidalanması məqsədilə tələb edilən ərzaq məhsulları əldə etmək üçün kifayət qədər resurslara malik olmasını nəzərdə tutur
- ev təsərrüfatlarının gəlir və xərclərinin, inflyasiyanın və gəlirlərlə bağlı olaraq ərzaq və digər zəruri məhsulların qiymətlərinin monitorinqi
- keyfiyyət və kəmiyyət baxımından yeməyə yararlı və sağlamlıq üçün təhlükəsiz olan ərzaq məhsullarının fiziki mövcudluğunu nəzərdə tutur

112. İqtisadi qanunlara görə ölkədə istehlak olunan ərzaq məhsullarının neçə faizindən çoxu xarici ölkələrdən gətirilərsə, həmin ölkənin ərzaq təminatı təhlükəli sayılır?

- √ .25
- .35
- .5
- .45
- .3

113. Ərzaq təhlükəsizliyi və tam qidalanmanı xarakterizə edən məsələlər neçə aspektdə qruplaşdırılır?

- 6
- 3
- √ 4
- 2

114. Ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinə təsir göstərən əsas daxili amillərə nə aid edilir?

- qida məhsulları istehsal edən strateji əhəmiyyətli obyektlərin əcnəbi investorların mülkiyyətinə keçməsi; əsas istehsal fondlarının köhnəlmə səviyyəsinin yüksəkliyi
- bunların hamısı
- ✓ əkin sahələrinin strukturu və heyvandarlığın yemlə təmin edilmə səviyyəsinin aşağı olması; aqrar sektorun istehsal potensialından istifadənin aşağı olması; istehsal və bazar infrastrukturunun zəif olması və s.
- ölkənin ərzaq idxalından və istehsal amillərindən asılılıq səviyyəsi; ölkənin idxal etdiyi qida məhsullarına dünya bazar qiymət konyukturunun təsiri və s.
- coğrafi mövqedən asılı olaraq qonşu ölkələrdən daxil olan su ehtiyatlarından asılılıq; xarici ölkələrlə ərzaq ticarətinin əlverişsiz şərtləri və s.

115. Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının intensivləşdirmə səviyyəsinə görə hansı ölkə Avropada birinci yeri tutur?

- Fransa
- İngiltərə
- ✓ Belçika
- Almaniya
- İtaliya

116. Azərbaycan Respublikasının ərzaq təhlükəsizliyi Proqramı nə vaxt təsdiq olunmuşdur?

- ✓ 2001-ci ildə
- 2009-cu ildə
- 2008-ci ildə
- 2004-cü ildə
- 2000-ci ildə

117. Ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı tədqiq edilməsi nəzərdə tutulan üçüncü göstərici nədir?

- ✓ əldə edilən ehtiyatların 200 dəfə artırılması
- təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə
- qıtlığa və aclığa qarşı birgə mübarizə
- ətraf mühitin çirklənməsinin qarşısının alınması
- əhali artımının tənzimlənməsi

118. Roma klubunda nəzərdə tutulmuş 5 global problemin tədqiq edilməsi üçün müəlliflər dörd ümumiləşdirilmiş göstəriciyə əsaslanmışdır. Onlardan birinci göstərici nəyə əsaslanır?

- ✓ dünyanın potensial əkin sahəsinə
- meşə massivlərindən istifadəyə
- sənayenin üstün inkişafına
- istehsal səviyyəsinin yüksəldilməsinə
- okeanların ehtiyatlarına

119. Roma Klubu nda qəbul olunmuş dördüncü amil nədən ibarətdir?

- ✓ təbii ehtiyatların tükənməsi
- əhali artımının tənzimlənməsi
- əkin sahələrindən səmərəli istifadə
- ərzaq bolluğunun yaradılması
- ətraf mühitin mühafizəsi

120. Roma Klubu nun qəbul olunmuş proqnozlarında üçüncü amilin məğzi nədən ibarətdir?

- ərzaq bolluğunun yaradılması
- ✓ aclıq və ərzaq çatışmamazlığı
- yeni texnologiyanın tətbiqi
- təbii fəlakətlərin qarşısının alınması

- okean məhsullarından istifadə
121. Dünyanın ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində 5 global problem nəzərdə tutulmuşdur. Birinci problem hansı amilləri özündə birləşdirir?
- √ sürətli sənayeləşmə
  - əkin sahələrinin genişləndirilməsi
  - emal sənaye sahələrinin inkişafı
  - ekstensiv inkişaf
  - intensiv inkişaf
122. Dünyanın ərzaq təhlükəsizliyinə dair Roma Klubunda Artım həddi araşdırmalarda hansı amil əsas götürülüb?
- √ 130 ilə cəmiyyətin inkişafının proqnozlaşdırılması
  - torpaqlardan təyinatına görə istifadə
  - cəmiyyətin inkişafında meyllər
  - əhali artımının tənzimlənməsi
  - ərzaq məhsulları istehsalı artımı
123. Ailə səviyyəsində ərzaq təhlükəsizliyi nədir?
- √ gəlirlərin kifayət qədər olmaması
  - istehsalın səviyyəsi
  - ailədə baş verən dəyişikliklər
  - ailənin tərkibinin çoxluğu
  - gəlirlərin çox olması
124. Əhalinin ərzaq təhlükəsizliyi anlayışına daxil olan ünsürlər hansılardır?
- √ keyfiyyətli ərzaq məhsulunun mövcudluğu
  - işçi qüvvəsinin təkrar istehsalı
  - ərzaq məhsulları çatışmamazlığı
  - istehsalın səviyyəsinin aşağı salınması
  - keyfiyyətsiz məhsul istehsalı
125. Bir məfhum kimi ərzaq təhlükəsizliyi nədir?
- yeni texnologiyanın tətbiqi
  - aqrar sferanın inkişafı
  - √ cəmiyyətin fiziki mövcudluğunun qorunması
  - məhsul istehsalının artımı
  - səmərəliliyin aşağı düşməsi
126. Ümumdünya ərzaq təhlükəsizliyi haqqında Roma deklarasiyası nə vaxt qəbul edilmişdir?
- √ 1996-cı ildə
  - 2001-ci ildə
  - 2000-ci ildə
  - 1995-ci ildə
  - 2002-ci ildə
127. Dünya təcrübəsində ölkənin hansı həcmdə taxıl ehtiyatı təhlükəsiz hesab edilir?
- √ ölkə əhalisinin illik istehlakının 17-20% həcmində taxıl ehtiyatının mövcudluğu
  - ölkə əhalisinin illik istehlakının 15-16% həcmində taxıl ehtiyatının mövcudluğu
  - ölkə əhalisinin illik istehlakının 21-22% həcmində taxıl ehtiyatının mövcudluğu
  - ölkə əhalisinin illik istehlakının 20-22% həcmində taxıl ehtiyatının mövcudluğu
  - ölkə əhalisinin illik istehlakının 18-19% həcmində taxıl ehtiyatının mövcudluğu
128. Aqrolizinq ASC nə vaxt yaradılmışdır?

- 2009-cu ildə
- 2006-cı ildə
- √ 2004-cü ildə
- 2005-ci ildə
- 2007-ci ildə

129. Respublikanın aqrar sferasının hansı sahələrində istehsal tələbatı ödəyir?

- √ tərəvəzçilik, kartofçuluq
- kartofçuluq, pambıqçılıq
- pambıqçılıq, üzümçülük
- üzümçülük, taxılçılıq
- heyvandarlıq, tərəvəzçilik

130. Tarladan süfrəyədək prinsipi nə deməkdir?

- ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində İSO standartlarına uyğun keyfiyyətin idarə edilməsi sistemlərinin tətbiqi üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması
- √ ərzaq istehsalı zəncirinin bütün mərhələlərində müvafiq sahələr üzrə keyfiyyət nəzarət sisteminin və mexanizminin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi
- əsas ərzaq məhsulları üzrə dövlət ehtiyatının yaradılması və idarə edilməsi
- ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla milli standartların hazırlanması və tətbiqi
- ərzaq təhlükəsizliyi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq NASSR (Təhlükəli amillərin təhlili və kritik nöqtələrə nəzarət) sisteminə keçid üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması

131. Ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində aşağıdakı hansı islahatlar həyata keçirilmişdir: 1.bazar iqtisadiyyatı prinsiplərinə uyğun olan qanunvericilik bazası yaradılmış 2.torpaq islahatları həyata keçirilmiş 3.1999-cu ildən etibarən, kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıları torpaq vergisi istisna olmaqla, bütün vergilərdən azad edilmiş

- 2, 3
- 1, 3
- bunların heç biri
- √ bunların hamısı
- 1, 2

132. Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunda kənd təsərrüfatının əsas ixtisaslaşma sahələri hansılardır?

- maldarlıq, pambıqçılıq, üzümçülük
- meyvə-tərəvəzçilik, kartofçuluq, üzümçülük
- meyvəçilik, tütünçülük, fərəş tərəvəzçilik
- √ kartofçuluq, üzümçülük, taxılçılıq
- çayçılıq, kartofçuluq, taxılçılıq

133. Kənd təsərrüfatı istehsalçılarının hər birinin, orta hesabla nə qədər torpaq sahəsi var?

- 1.85 ha
- 1.7 ha
- 2.15 ha
- 2.0 ha
- √ 1.92 ha

134. Respublikada iqtisadi aktiv əhəlinin neçə faizi aqrar sahədə çalışır?

- 33 %
- √ 39 %
- 27 %
- 40 %
- 25 %

135. Aqrar sferada qeyri ərzaq məhsullarına hansı məhsullar daxildir?

- soyudulmuş qida məhsulları
- ✓ qidalanmada istifadə olunmayan məhsullar
- emal olunmuş meyvə-tərəvəz
- meyvə və giləmeyvə məhsulları
- konservləşdirilmiş ət məhsulları

136. Aqrar sferada ərzaq məhsullarına hansılar aid edilir?

- pambıq məhsulu
- emal edilmiş məhsullar
- ✓ bütün qida məhsulları
- qeyri-ərzaq məhsulları
- tütün, barama məhsulları

137. Aqrar sferada özəl qurumların yaranması nəticəsində neçə ailə fiziki şəxs kimi fəaliyyətə başlamışdır?

- 250 min nəfərdən çox
- 350 min nəfərdən çox
- ✓ 843 min nəfərdən çox
- 565 min nəfərdən az
- 450 min nəfərə qədər

138. Aqrar sferada 2008-ci ildə iqtisadi artım neçə faiz təşkil etmişdir?

- 20-25 %-ə qədər
- ✓ 10,0 %-ə qədər
- 0,5 %-dən çox
- 6-8 %-ə qədər
- 3-5 %-ə qədər

139. Aqrar sferanın məhsullarının ilkin emalı nədir?

- maya dəyərinin aşağı salınmasıdır
- ✓ məhsulların şirəsinin alınması
- məhsulların tədarüküdür
- məhsulların qablaşdırılmasıdır
- keyfiyyətli məhsul istehsalıdır

140. Verginin fiskal funksiyası nədir?

- ✓ gəlirlərin bir hissəsinin müəyyən olunmuş məqsədlər üçün büdcəyə verilməsi
- büdcə ilə büdcədaxili sistemin arasındakı əlaqələrin tənzimlənməsi
- verginin köməyi ilə milli gəlirin yenidən bölüşdürülməsi
- vergi güzəştlərinin vasitəsilə sosial infrastruktur obyektlərinin saxlanması; bəzi hüquqi və fiziki şəxslərin vergilərdən azad olunması
- vergi güzəştlərinin və sanksiyalarının köməyi ilə texniki proseslərin, kapital qoyuluşları və istehsalın maliyyələşdirilməsinə dair sualların həll olunması

141. Uzunmüddətli kreditlər hansı müddətə qədər verilir?

- ✓ 5 ildən çox
- 1 ilə qədər
- 1 ildən 3 ilə qədər
- 4 – 5 ilə qədər
- 2 – 3 ilə qədər

142. Bank krediti nədir?

- ✓ banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsi
- kredit təşkilatın potensial borc alanlara qarşı fərqli yanaşması

- kredit təşkilatın potensial borc alanlara qarşı fərqli yanaşması
- satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilən kredit
- ortamüddətli kreditin növlərindən biridir

143. Kreditin ödənilməsi nəyi əks etdirir?

- √ ssuda faizi bir tərəfdən borc alanın kreditdən istifadəyə görə ödənişini, əldə edilən mənfəətdən çıxılması, digər tərəfdən bank-kreditorun gəlirini
- satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilməsini
- banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsini
- kreditləşmə üçün resursların real olmasını
- kredit təşkilatın potensial borc alanlara qarşı differensial yanaşmasını

144. Biznes-planın əsas vəzifələrinə nə aid edilir?

- √ arzu edilən nəticələrə nail olmağın reallıq səviyyəsinin əsaslandırılması; mövcud fəaliyyətin yeniləşdirilməsi və ya yeni fəaliyyət yaradılmasının məqsədəuyğunluğunu əlaqədar subyektlərə inandırmaq; xarici bazara çıxış və investisiyaların firmaya cəlb edilməsi və s.
- firma fəaliyyətində risk səviyyəsinin aşağı salınması tədbirlərinin işlənilməsi; firmanın əlverişli imicinin (nüfuzunun) formalaşdırılması; firmanın bankrotluq və böhran vəziyyətinin xəbərdarlığı və s.
- layihənin həyata keçirilməsinə investisiyanın cəlb edilməsi; dövlət bölməsi müəssisələrinin (eləcə də qismən özəl müəssisələrin) layihələrinin dövlət planlarına salınmasını təmin etmək və mərkəzləşdirilmiş mənbədən vəsait almaq üçün onun əsaslandırılması; bankdan kredit almaq və s.
- fond bazarında firmanın səhmlərinin müvəffəqiyyətlə reallaşmasını təmin etmək; layihənin yaradılmasının zəruriliyinin təşkilati-maliyyə cəhətdən əsaslandırılması; birgə istehsal fəaliyyəti həyata keçirmək üçün tərəf-müqabillərin, o cümlədən xarici subyektlərin kapitalının müəssisəyə cəlb edilməsi və s.
- firmanın inkişaf strategiyasının və onun fəaliyyətinin ayrı-ayrı istiqamətlərinin işlənilib hazırlanması; yeni məhsulların (xidmətlərin) yaradılması layihələrinin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi və s.

145. Müəssisənin strategiyası məhsulun çeşidlərinin dəyişdirilməsində, biznes-planın məqsədi nə olmalıdır?

- √ yeni növ məhsul istehsalının mənimsənilməsi müddətinin aşağı salınması, artım tempinin sürətləndirilməsi və yeni bazar segmentinə çıxmaq
- xalis mənfəəti artırmaq və məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək
- servis xidmətlərinin və təsadüfi xidmətlərin xüsusi çəkisinin artırılması
- məhsul istehsalını müəyyən həddə çatdırmaq, yaxud məlum dəfə artırmaq
- müəssisənin bazara çıxardığı məhsulun bazardakı xüsusi çəkisini məlum həddə çatdırmaq, yaxud məlum dəfə artırmaq

146. Aqrar sferada fəaliyyət göstərən müəssisənin biznes-planının, onun konkret fəaliyyətinin geniş təhlili əsasında işlənilib hazırlanması üçün o nəyi əhatə etməlidir?

- √ bunların hamısını
- yeni növ məhsul istehsalının mənimsənilməsi
- yaxud xidmətlərin göstərilməsi
- iqtisadi məsələlərin həll edilməsi üçün konkret maliyyə, texniki-iqtisadi və təşkilati mexanizmin öyrənilməsi
- məlum əmtəə istehsalının konkret layihəsinin hazırlanması

147. Strateji planlaşdırma hansı məqsədi özündə əks etdirir?

- √ müəssisə fəaliyyətinin müxtəlif tərəflərinin inkişafı meyllərini müəyyən etmək, onun fəaliyyəti üçün ən əlverişli şəraitin hazırlanması və seçilməsini
- iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin inkişafını hərtərəfli xarakterizə edilməsini
- müəssisənin strateji məqsədlərinin əldə edilməsi planlarının hazırlanmasını
- tədqiq olunan prosesin modelləşdirilməsini
- məqsədlərin formalaşdırılması, prioritetlərin, onların əldə edilməsi vasitələrinin və metodlarının müəyyən edilməsi prosesini

148. Transfert qiymətlər hansı qiymətlərə deyilir?

- √ beynəlxalq birliklər, firmalar və transmilli korporasiyalar çərçivəsində məhsulların və xidmətlərin tədarükü müqabilində hesablama apararkən tətbiq edilən qiymət növüdür
- sənaye və kənd təsərrüfatı məhsullarına qiymətlərin paritet nisbətini təmin etmək üçün, eləcə də vergilərin qoyulması ilə bağlı olan xərclərin ödənilməsi, kreditlər üzrə faizlərin verilməsi və digər ödənişlər üçün tətbiq edilən qiymətlər
- kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə idxal və ixrac əməliyyatlarında istifadə edilən qiymətlər
- ilkin sövdələrdə başlanğıc qiymət kimi tətbiq edilir və onları güzəştələr və əlavələr vasitəsilə nizamlamaq olar

- dövlət öz ehtiyaclarını (dövlət ehtiyatlarını və s.) ödəmək üçün kənd təsərrüfatı müəssisələrindən məhsulları aldığı qiymətlər

149. Dünya qiymətləri hansı qiymətlərə deyilir?

- √ kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə idxal və ixrac əməliyyatlarında istifadə edilən qiymətlər
- beynəlxalq birliklər, firmalar və transmilli korporasiyalar çərçivəsində məhsulların və xidmətlərin tədarükü müqabilində hesablama apararkən tətbiq edilən qiymət növüdür
- bilavasitə bazarda reallaşan qiymətlər
- məhsulun həcmnin, əmtəə dövriyyəsinin və digər müqayisə edilən göstəricilərin dinamikasını ölçmək üçün istifadə edilən qiymətlər
- keçən dövr ərzində və ya həmin məhsulun başqa tədarükçüləri üzrə faktiki bağlanmış sövdələrə görə qiymətlərin səviyyəsini əks etdirir

150. Müqayisəli qiymətlər hansı qiymətlərə deyilir?

- √ məhsulun həcmnin, əmtəə dövriyyəsinin və digər müqayisə edilən göstəricilərin dinamikasını ölçmək üçün istifadə edilən qiymətlər
- sənaye və kənd təsərrüfatı məhsullarına qiymətlərin paritet nisbətini təmin etmək üçün, eləcə də vergilərin qoyulması ilə bağlı olan xərclərin ödənilməsi, kreditlər üzrə faizlərin verilməsi və digər ödənişlər üçün tətbiq edilən qiymətlər
- keçən dövr ərzində və ya həmin məhsulun başqa tədarükçüləri üzrə faktiki bağlanmış sövdələrə görə qiymətlərin səviyyəsini əks etdirir
- bilavasitə bazarda reallaşan qiymətlər
- dövlət öz ehtiyaclarını (dövlət ehtiyatlarını və s.) ödəmək üçün kənd təsərrüfatı müəssisələrindən məhsulları aldığı qiymətlər

151. Sərbəst qiymət hansı qiymətdir?

- kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə idxal və ixrac əməliyyatlarında istifadə olunur
- dövlət tərəfindən tənzimlənən
- kənd təsərrüfatı məhsulunun alıcıya satılan son qiymətidir
- məhsulun həcmnin, əmtəə dövriyyəsinin və digər müqayisə edilən göstəricilərin dinamikasını ölçmək üçün istifadə edilən qiymətdir
- √ bilavasitə bazarda reallaşan

152. İqtisadi mexanizmin tərkibinə nə aid edilir?

- √ qiymətin əmələgəlməsi, maliyyələşdirmə, kreditləşdirmə, vergiqoyma, istehsalın stimullaşdırılması, müqavilə münasibətləri və s.
- istehsalın stimullaşdırılması, ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, balansların tərtibi, lizinq və s.
- maliyyələşdirmə, kreditləşdirmə, infrastruktur və s.
- bunların heç biri
- gömrük sistemi, maliyyə-kredit münasibətləri, infrastruktur və s.

153. Aqrar sferada uzun müddətli kredit hansı məqsədlər üçün alınır?

- √ strateji məqsədlərə
- satışın təşkilinə
- texniki təmirin aparılmasına
- yolların çəkilməsinə
- istehsala məsrəflərin aşağı salınmasına

154. Aqrar sferanın müəssisələrində qısa müddətli kredit hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- √ cari işlərin yerinə yetirilməsinə
- infrastrukturun yaradılmasına
- istehsal sahələrinin genişləndirilməsinə
- xarici əlaqələrin genişləndirilməsinə
- kadr hazırlığına

155. Aqrar sferanın müəssisə və təşkilatlarına kredit hansı mənbələrdən ayrılı bilər?

- √ bunların hamısından
- kommersiya banklarından
- xarici banklardan
- xüsusi kredit təşkilatlarından
- dövlət bankından

156. Aqrar sferada müəssisələrin maliyyələşməsinin başlıca mənbəyi nədir?
- √ əldə edilən mənfəət
  - əldə edilən pul gəliri
  - ümumi məhsulun dəyəri
  - xarici və daxili investisiyalar
  - dövlət vəsaiti
157. Aqrar sferada maliyyə münasibətləri istehsalın hansı mərhələsində daha fəal çıxış edir?
- √ gəlirlərin bölgüsündə
  - məhsulların tədarükündə
  - tədavül sferasında
  - təchizat sistemində
  - məhsulların satışında
158. Aqrar sferada istehsalın inkişafına iqtisadi mexanizmin hansı amili bilavasitə təsir göstərir?
- √ maliyyə-kredit mexanizmi
  - istehsalın təşkili formaları
  - təsərrüfatçılıq formaları
  - sığorta işinin təkmilləşdirilməsi
  - mənəvi həvəsləndirmə
159. Aqrar sferada qiymətin uçot və ölçü funksiyası ilə nə müəyyən olunur?
- √ dəyər göstəriciləri
  - satış qiymətlərinin səviyyəsi
  - istehsala məsrəflərin səviyyəsi
  - maya dəyərinin səviyyəsi
  - rentabellik səviyyəsi
160. Aqrar sferada tərtib olunan biznes planları nədir?
- √ sahibkarın əsas iş planıdır
  - çoxnövlü təsərrüfatların yaradılmasıdır
  - istehsalın təmərküzləşməsidir
  - iqtisadi artımdır
  - istehsalın təşkilidir
161. Aqrar sferada tənzimləyici mexanizmdən biri və marketinq fəaliyyətinin istiqamətləndiricisi nədir?
- √ qiymət mexanizmi
  - vergi münasibətləri
  - istehsal xərcləri
  - əmək sərfi
  - əmtəlik məhsul
162. Müəssisələrin, təşkilatların, vətəndaşların müvəqqəti azad pul vəsaitlərinin tələb olunan ölçü və müəyyən edilmiş qaydada müəssisə və təşkilatlarına verilməsi nədir?
- √ kredit
  - maliyyə köməyi
  - vergi
  - sığorta
  - pul yardımı
163. Aqrar sferada maliyyələşmə, kreditləşmə, vergi, qiymət və s. nəyin fəallaşmasına təsir göstərən başlıca amillərdir?
- √ istehsalçıların maraqlarına

- istehsalın intensivləşməsinə
- istehsalın təşkilinə
- istehsalın təmərküzləşməsinə
- istehsalın ixtisaslaşmasına

164. Maliyyə lizinqi nədir?

- ✓ ortamüddətli kreditin növlərindən biridir, əmlakın amortizasiya müddətinə bağlanır
- satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilən kredit
- banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borecların təqdim edilməsi
- beynəlxalq iqtisadi münasibətlər sahəsində ssuda kapitalının hərəkətini təmsil edir
- daşınmaz əmlakın girov qoyulması və borc ödənilənə kimi, girov qoyulmuş əmlakın icarədarın mülkiyyəti hesab edilməsi

165. Ortamüddətli kreditlər hansı müddətə qədər verilir?

- ✓ 1 - 5 ilə qədər
- 7 – 8 ilə qədər
- 9 – 10 ilə qədər
- 10 ildən çox
- 1 ilə qədər

166. Kommersiya krediti nədir?

- ✓ satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilən kredit
- uzunmüddətli kreditin növlərindən biridir
- gəlirlərin bir hissəsinin müəyyən olunmuş məqsədlər üçün büdcəyə verilməsi
- bunların heç biri
- banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borecların təqdim edilməsi

167. Biznes-planın firmaxarici funksiyalarına nə aid edilir?

- ✓ layihənin həyata keçirilməsinə investisiyanın cəlb edilməsi; dövlət bölməsi müəssisələrinin (eləcə də qismən özəl müəssisələrin) layihələrinin dövlət planlarına salınmasını təmin etmək və mərkəzləşdirilmiş mənbədən vəsait almaq üçün onun əsaslandırılması; bankdan kredit almaq və s.
- firmadaxili elmi-texniki, istehsal-kommersiya potensiallarının qiymətləndirilməsi və firmadaxili ehtiyatların aşkar edilməsi; yeni avadanlıqların və yeni texnologiyaların alınması üzrə tədbirlərin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi və s.
- yeni kadrların firmaya cəlb edilməsi üçün seçilməsi və firma işçilərinin ixtisaslarının artırılması; firmanın maliyyə vəziyyətinin gedişinə nəzarət və s.
- firma fəaliyyətində risk səviyyəsinin aşağı salınması tədbirlərinin işlənilməsi; firmanın əlverişli imicinin (nüfuzunun) formalaşdırılması; firmanın bankrotluq və böhran vəziyyətinin xəbərdarlığı və s.
- firmanın inkişaf strategiyasının və onun fəaliyyətinin ayrı-ayrı istiqamətlərinin işlənilib hazırlanması; yeni məhsulların (xidmətlərin) yaradılması layihələrinin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi və s.

168. Müəssisənin strategiyası istehsal həcmində yüksək tempə artımıdırsa, biznes-planın məqsədi nə olmalıdır?

- ✓ Xalis mənfəəti artırmaq, məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək, servis xidmətlərinin və təsadüfi xidmətlərin xüsusi çəkisinin artırılması
- Müəssisənin bazara çıxardığı məhsulun bazardakı xüsusi çəkisini məlum həddə çatdırmaq, yaxud məlum dəfə artırmaq
- Yeni bazar segmentinə çıxmaq və əvvəllər istehsal edilən məhsulları tədricən istehsaldan çıxarmaq
- Məhsul istehsalını müəyyən həddə çatdırmaq, yaxud məlum dəfə artırmaq
- Yeni məhsul istehsalının artım tempinin sürətləndirilməsi

169. Biznes planı nədir?

- ✓ bunların hamısı
- məhsul istehsal edən və xidmət göstərən yeni müəssisələrin, yaxud da fəaliyyətdə olan köhnəsinin modernləşdirilməsinə yönəldilmiş əsaslı tikintinin həyata keçirilməsini, texnologiyanın mənimsənilməsini, avadanlıqların alınması, kadrların hazırlanması və ixtisaslarının artırılması tədbirlərini özündə birləşdirən kompleks plan
- müəssisənin keçmiş, indiki və gələcək fəaliyyətinin qısa yazılmış şərhidir
- müəssisə fəaliyyətinin strategiyasını müəyyən edən sənəddir
- müəssisənin gələcək kompleks inkişafı planı nəzərdə tutulur

170. Bazar iqtisadiyyatında proqnozlaşdırma nədir?

- √ müəssisənin strateji məqsədlərinin əldə edilməsi planlarının hazırlanmasıdır
- tədqiq olunan prosesin modelləşdirilməsi
- ayrı-ayrı müstəqil iş üsullarının ümumiləşdirilməsi
- istehsalın təşkili məsələlərinin öyrənilməsi
- məqsədlərin formalaşdırılması, prioritetlərin, onların əldə edilməsi vasitələrinin və metodlarının müəyyən edilməsi prosesidir

171. Sorğu qiymətləri hansı qiymətlərə deyilir?

- √ keçən dövr ərzində və ya həmin məhsulun başqa tədarükçüləri üzrə faktiki bağlanmış sövdələrə görə qiymətlərin səviyyəsini əks etdirir
- sənaye və kənd təsərrüfatı məhsullarına qiymətlərin paritet nisbətini təmin etmək üçün, eləcə də vergilərin qoyulması ilə bağlı olan xərclərin ödənilməsi, kreditlər üzrə faizlərin verilməsi və digər ödənişlər üçün tətbiq edilən qiymətlər
- dövlət öz ehtiyaclarını (dövlət ehtiyatlarını və s.) ödəmək üçün kənd təsərrüfatı müəssisələrindən məhsulları aldığı qiymətlər
- beynəlxalq birliklər, firmalar və transmilli korporasiyalar çərçivəsində məhsulların və xidmətlərin tədarükü müqabilində hesablama apararkən tətbiq edilən qiymət növüdür
- ilkin sövdələrdə başlanğıc qiymət kimi tətbiq edilir və onları güzəştlər və əlavələr vasitəsilə nizamlamaq olar

172. Məqsədli qiymətlər hansı qiymətlərə deyilir?

- √ sənaye və kənd təsərrüfatı məhsullarına qiymətlərin paritet nisbətini təmin etmək üçün, eləcə də vergilərin qoyulması ilə bağlı olan xərclərin ödənilməsi, kreditlər üzrə faizlərin verilməsi və digər ödənişlər üçün tətbiq edilən qiymətlər
- ilkin sövdələrdə başlanğıc qiymət kimi tətbiq edilir və onları güzəştlər və əlavələr vasitəsilə nizamlamaq olar
- keçən dövr ərzində və ya həmin məhsulun başqa tədarükçüləri üzrə faktiki bağlanmış sövdələrə görə qiymətlərin səviyyəsini əks etdirir
- kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə idxal və ixrac əməliyyatlarında istifadə edilən qiymətlər
- məhsulun həcmnin, əmtəə dövriyyəsinin və digər müqayisə edilən göstəricilərin dinamikasını ölçmək üçün istifadə edilən qiymətlər

173. Marketing fəaliyyətinin əsas istiqamətləndiricisi nədir?

- √ qiymət
- kredit
- istehsalın stimullaşdırılması
- müqavilə münasibətləri
- vergi sistemi

174. Aqrar sferada regional quruluş nəyə imkan verir?

- √ sahənin intensiv inkişafına
- əməyin məhsuldarlığına
- sahələrin ekstensiv inkişafına
- torpaqların yaxşılaşdırılmasına
- sahələrin ixtisaslaşmasına

175. Aqrar sferada regional quruluş hansı məqsədlərə xidmət edir?

- √ ərazi əlamətinə görə istehsalın yerləşdirilməsinə
- məhsulların maya dəyərini artırılmasına
- xidmət işinin təşkilinə
- infrastrukturun yaradılmasına
- əmək məhsuldarlığının yüksəlməsinə

176. Aqrar sferada müəssisə və təşkilatlara uzun müddətli kreditlər neçə ilə verilir?

- 3-5 il müddətinə
- müddətsiz
- qeyri müəyyən vaxta
- √ 5 ildən çox müddətə
- 3-4 ildən çox müddətə

177. Aqrar sferanın müəssisə və təşkilatlarına orta müddətli kreditlər hansı müddətə verilir?

- √ 1-5 ilə qədər müddətə
- 3-6 il müddətinə
- müddətsiz
- güzəştli
- 3 il müddətinə

178. Aqrar sferanın müəssisə və təşkilatlarında maliyyə-kredit fəaliyyətinin əsasını nə təşkil edir?

- √ əmtəə-pul münasibətləri
- pul gəlirlərinin azalması
- rentabellik səviyyəsi
- əmək məhsuldarlığının səviyyəsi
- məhsul istehsalının artması

179. Aqrar sferanın müəssisə və təşkilatlarının kreditə ehtiyacları nə vaxt yaranır?

- √ ona ehtiyac yarandığı zaman
- texnikanın təmiri zamanı
- maddi marağın ödənilməsi zamanı
- əmək haqqının verilməsi zamanı
- satışın təşkili zamanı

180. Aqrar sferada kreditin əsas növü hansıdır?

- √ qısa, orta və uzun müddətli
- güzəştli
- müddətli
- məhdud müddətli
- müddətsiz

181. Aqrar sferada kreditin əsas əlaməti nədir?

- √ qaytarılmaq şərti və pullu olması
- pul vəsaiti fondlarının yaradılması
- pulsuz olması
- vətəndaşlara ölçüsüz verilməsi
- geri qaytarılmamaq şərti

182. Aqrar sferada qiymətin tənzimləyici funksiyası nə ilə müəyyən olunur?

- √ tələb və təklifin tarazlığı
- rentabellik səviyyəsi
- keyfiyyətin səviyyəsi
- əmtəəlik məhsulun miqdarı
- istehsalın həcmi

183. Aqrar sferada qiymətin stimullaşdırılması funksiyası ilə nə müəyyən edilir?

- √ istehsalın stimullaşdırılması
- maya dəyərinin artımı
- tədarükün stimullaşdırılması
- təchizatın artırılması
- material xərclərinin səviyyəsi

184. Bazar münasibətləri şəraitində iqtisadi mexanizmin qiymət, maliyyə-kredit, vergi sistemi vasitəsilə nə təmin edilir?

- √ gəlirlərin tarazlaşdırılması
- istehsalın istiqaməti
- istehsalın intensivləşməsi
- istehsalın ixtisaslaşması

- istehsalın təmərküzləşdirilməsi

185. İqtisadi münasibətlərin prinsip və metodları nəyin təsiri ilə formalaşır?

- qanunların sıxlığı
- bazar münasibətlərinin zəifləməsi
- ✓ bazar iqtisadiyyatının qanunları
- istehsalın artımı
- satışın təşkili

186. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi mexanizmin tərkib hissəsinə daxil deyil?

- ✓ istehsalın strukturu
- müqavilə münasibətləri
- vergi, stimullaşdırma
- maliyyə-kredit
- qiymət mexanizmi

187. Aqrar sferada maliyyə münasibətləri iqtisadi marağın təmin edilməsinə yönəldilən hansı münasibət kimi çıxış edir?

- ✓ bölgü
- təchizat
- tədavül
- tədarük
- satış

188. Aqrar sferada məhsul istehsalının artımına, keyfiyyətin yaxşılaşmasına, istehsalın son nəticəsinin yüksəlməsinə kompleksə daxil olan bütün müəssisələrin marağının artmasına nə ilə nail olunur?

- istehsal xərcinin artımı ilə
- əldə edilən pul gəliri ilə
- ✓ qiymətin səviyyəsi və strukturu ilə
- mexanikləşmənin yüksəlməsi ilə
- istehsalın strukturunun dəyişməsi ilə

189. Malgöndərmə müqaviləsi nəyə deyilir?

- satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilməsidir
- bunların heç biri
- ✓ malgöndərən (hazırlayan) müəssisənin alıcı müəssisəyə, yaxud təşkilata müəyyən müddətə razılaşdırılmış çeşiddə, kəmiyyət və keyfiyyətdə malgöndərməyi öhdəsinə götürməsi haqqında onların arasında bağlanan sənəddir
- dövlətin və bələdiyyələrin fəaliyyətinin maliyyə təminatı məqsədi ilə vergi ödəyicilərinin mülkiyyətində olan pul vəsaitlərinin özgəninkiləşdirilməsi şəklində dövlət büdcəsinə və yerli büdcələrə köçürülən məcburi, fərdi, əvəzsiz ödənişdir
- inanılmış şəxs (vəkil) girov qoyulmuş əmlaka mülkiyyət hüququ əldə edir və borc götürən şəxs borcu ödəyə bilmədiyi halda o, həmin əmlakı borcu ödəməkdən ötrü satmaq hüququna malik olur

190. İpoteka krediti nədir?

- banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsi
- ortamüddətli kreditin növlərindən biridir
- ✓ daşınmaz əmlakın girov qoyulması və borc ödənilənə kimi, girov qoyulmuş əmlakın icarədarın mülkiyyəti hesab edilməsi
- kredit təşkilatın potensial borc alanlara qarşı fərqli yanaşması
- satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilən kredit

191. Qısamüddətli kreditlər hansı müddətə qədər verilir?

- ✓ 1 ilə qədər
- 10 ildən çox
- 9 – 10 ilə qədər
- 7 – 8 ilə qədər
- 5 – 6 ilə qədər

192. Kreditin differensial xarakteri nə deməkdir?

- √ kredit təşkilatın potensial borc alanlara qarşı fərqli yanaşması
- kreditin müqavilədə müəyyən edilmiş vaxtda qaytarılması
- kreditləşmə üçün resursların real olması
- banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsi
- satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilməsi

193. Kreditin təmin olunması nə deməkdir?

- √ kreditləşmə üçün resursların real olmasından ibarətdir
- ortamüddətli kreditin növlərindən biridir
- banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsini əks etdirir
- satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilməsi
- kreditin müqavilədə müəyyən edilmiş vaxtda qaytarılmasını əks etdirir

194. Strateji planlaşdırmanın başlıca vəzifəsi nədir?

- √ müəssisənin son maliyyə və bazar məqsədlərindən asılı olaraq kapital qoyuluşları strategiyasını, strukturunu, həcmi və istiqamətlərini hazırlanması
- müəssisə fəaliyyətinin müxtəlif tərəflərinin inkişafı meyllərini müəyyən etmək, onun fəaliyyəti üçün ən əlverişli şəraitin hazırlanması və seçilməsi
- istehsalın təşkili məsələlərinin öyrənilməsi
- müəssisənin strateji məqsədlərinin əldə edilməsi planlarının hazırlanmasını
- məqsədlərin formalaşdırılması, prioritetlərin, onların əldə edilməsi vasitələrinin və metodlarının müəyyən edilməsi

195. Bazar iqtisadiyyatında planlaşdırma nədir?

- √ məqsədlərin formalaşdırılması, prioritetlərin, onların əldə edilməsi vasitələrinin və metodlarının müəyyən edilməsi prosesidir
- ayrı-ayrı mütərəqqi iş üsullarının ümumiləşdirilməsi
- istehsalın təşkili məsələlərinin öyrənilməsi
- tədqiq olunan prosesin modelləşdirilməsi
- iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin inkişafını hərtərəfli xarakterizə etmək üçün tətbiq edilir

196. Tədarük qiymətləri hansı qiymətlərə deyilir?

- kənd təsərrüfatı məhsulunun alıcıya satılan son qiymətidir
- bilavasitə bazarda reallaşan qiymətlər
- keçən dövr ərzində və ya həmin məhsulun başqa tədarükçüləri üzrə faktiki bağlanmış sövdələrə görə qiymətlərin səviyyəsini əks etdirir
- kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə idxal və ixrac əməliyyatlarında istifadə edilən qiymətlər
- √ dövlət öz ehtiyaclarını (dövlət ehtiyatlarını və s.) ödəmək üçün kənd təsərrüfatı müəssisələrindən məhsulları aldığı qiymətlər

197. Tənzimlənən qiymət hansı qiymətdir?

- √ dövlət tərəfindən tənzimlənən
- ilkin sövdələrdə başlanğıc qiymət kimi tətbiq edilir
- keçən dövr ərzində və ya həmin məhsulun başqa tədarükçüləri üzrə faktiki bağlanmış sövdələrə görə qiymətlərin səviyyəsini əks etdirir
- kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə idxal və ixrac əməliyyatlarında istifadə olunur
- bu qiymətlərə dövlət öz ehtiyaclarını (dövlət ehtiyatlarını və s.) ödəməkdən üçün kənd təsərrüfatı müəssisələrindən məhsullarını alır

198. Aqrar sferada sosial quruluş vasitəsilə nə öyrənilir?

- √ əhaliyə məişət xidməti
- əhalinin təkrar istehsalı
- doğum və ölümün nisbəti
- sosial problemlər
- əhalinin həyat tərzini

199. Aqrar sferanın tərkibinə hansı sahələr daxildir?

- √ bunların hamısı
- meşə təsərrüfatı
- tədarük və xidmət təşkilatları
- emal müəssisələri
- kənd təsərrüfatı

200. Aqrar sferada funksional quruluş vasitəsilə nə öyrənilir?

- √ məhsulların istifadə istiqamətləri
- istehsalın ixtisaslaşması
- istehsalın təmərküzləşməsi
- emalın təşkili prinsipləri
- istehsalın səviyyəsi

201. Aqrar sferada qısa müddətli kredit hansı müddətlərə ayrılır?

- √ 1 il və daha az müddətə
- 5 il müddətinə
- 3-5 il müddətinə
- 1 ildən çox müddətə
- 3 il müddətinə

202. Aqrar sferada maliyyənin əsas funksiyası nədir?

- √ gəlir və yığıcı formalaşdırmaq
- vergi ödəmələrinin aparılması
- infrastrukturunu maliyyələşdirmək
- iqtisadi artımı təmin etməmək
- təsərrüfatlara pulun verilməsi

203. Azad pul vəsaiti təkrar istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək üçün müəssisə və təşkilatlara hansı formada verilə bilər?

- √ kredit kimi
- vergiyə cəlb edilməsinə
- sığorta işinə
- yardım kimi
- istehsalın maliyyələşməsinə

204. Aqrar sferada satış və alış arasında münasibət aşağıdakı qiymətlərdən hansında öz əksini tapır?

- √ bunların hamısı
- tənzimlənən, pərakəndə satış
- tədarük, müqayisəli
- müqavilə, hesablaşma
- sərbəst və topdan satış

205. Aqrar sferada qiymətin neçə funksiyası fəaliyyət göstərir?

- √ 4 funksiyası
- 6 funksiyası
- 5 funksiyası
- 3 funksiyası
- 8 funksiyası

206. Aqrar sferada istehsal xərclərinin ödənilməsi və gəlirlərin səviyyəsi nədən asılıdır?

- √ qiymətdən
- istehsalın azalmasından
- gəlirlərin artmasından

- vergi ödəmələrindən
- məhsul istehsalı artımından

207. Aqrar sferada iqtisadi mexanizmi nədir?

- istehsal üsuludur
- satışın formalaşmasıdır
- nəzarətin əsasıdır
- ✓ iqtisadi vasitələrin məcmusudur
- tədarük sistemidir

208. Aqrar sferada islahatların inkişafı maliyyə-kredit münasibətlərinə necə təsir etmişdir?

- ✓ münasibətlər yeniləşmişdir
- sistem ləğv olmuşdur
- rolu azalmışdır
- əhəmiyyəti aşağı düşmüşdür
- təsiri olmamışdır

209. Aqrar sferada qiymətin bölüşdürmə funksiyası vasitəsi ilə əsasən nə yerinə yetirilir?

- ✓ material resursları bölüşdürülür
- əmək haqqı bölüşdürülür
- əmək sərfi bölüşdürülür
- maya dəyəri bölüşdürülür
- istehsal xərci bölüşdürülür

210. Bazar münasibətlərinin formalaşdığı şəraitdə iqtisadi mexanizmin qiymət, maliyyə, kredit, vergi və s. prosesləri nədir?

- ✓ tarazlaşdırmalardır
- təmərküzləşdirmələrdir
- intensivləşdirmələrdir
- ixtisaslaşdırmalardır
- istiqamətlərdir

211. İqtisadi mexanizm aqrar sferanın inkişafı ilə əlaqədar nəyin nəzərə alınmasını təmin etməlidir?

- ✓ istehsalın bütün xüsusiyyətlərini
- torpaqların genişlənməsini
- tədarük sistemini
- təchizat üsullarını
- kənd hazırlığını

212. Aksiz vergisi hansı məhsullara qoyulur?

- ✓ tütün məmulatı və spirtli içkilərə
- taxıl və pambıq məhsullarına
- yalnız sənaye məhsullarına
- heyvandarlıq məhsullarına
- bütün kənd təsərrüfatı məhsullarına

213. Vergiqoymanın prinsipləri:

- ✓ ədalətlik, vergiqoymanın universallaşdırılması, vergilərin 1 dəfə qoyulması, stabillik və s.
- vergiqoymanın universallaşdırılması, verginin ödənilmə müddəti, vergi güzəşti və s.
- verginin ödənilmə müddəti, vergi güzəştlərinin istifadə edilməsində reallıq, vergilərin hesablama üsulu və nizam-intizam
- vergilərin 1 dəfə qoyulması, vergi obyekt, verginin subyekt
- vergi obyekt, verginin subyekt, verginin ödənilmə müddəti, vergilərin hesablama üsulu və nizam-intizam

214. 2015-ci ilədək olan müddətdə dövlət siyasətinin hansı sahələrdə keçirilməsi nəzərdə tutulur?

- Sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması və ərzaq təminatı sisteminin institusional inkişafı sahəsində
- ✓ bunların hamısı
- Dayanıqlı ərzaq təminatının əldə olunması sahəsində
- əhalinin təhlükəsiz və keyfiyyətli ərzaq məhsulları ilə təmin edilməsi sahəsində
- Ərzaq təminatı ilə bağlı risklərin idarə olunması sahəsində

215. 1995-1996-cı illər çərçivəsində aşağıdakı hansı qanunlar qəbul edilmişdir?

- "Torpaq islahatı haqqında", "Sahibkarlıq haqqında", "Aqrar islahatların əsasları"
- "Torpaq kadastrı haqqında", "Sovxoz və kolxozların islahatı", "Sahibkarlıq haqqında"
- ✓ "Aqrar islahatların əsasları", "Sovxoz və kolxozların islahatı", "Torpaq islahatı haqqında"
- "Sahibkarlıq haqqında", "Sovxoz və kolxozların islahatı", "Torpaq kadastrı haqqında"
- "Aqrar islahatların əsasları", "Torpaq islahatı haqqında", "Torpaq Kadastrı haqqında"

216. Respublikanın ikinci tütünçülük rayonu hansıdır?

- Lənkəran
- Aran
- Şəki-Zaqatala
- Abşeron
- ✓ Naxçıvan

217. Lənkəran iqtisadi rayonunda kənd təsərrüfatının strukturunda üstünlük nə təşkil edir?

- taxılçılıq, meyvəçilik, kartofçuluq, tütünçülük
- qoyunçuluq, üzümçülük, kartofçuluq, çayçılıq
- arıçılıq, meyvəçilik, çayçılıq, bostançılıq
- çayçılıq, arıçılıq, fəraş tərəvəzçilik, maldarlıq
- ✓ fəraş tərəvəzçilik, çayçılıq, üzümçülük, taxılçılıq

218. Azərbaycanın ümumi torpaq fondunun nə qədəri kənd təsərrüfatına yararlı torpaqlardır?

- 5.2 mln hektarı
- ✓ 4.3 mln hektarı
- 3.5 mln hektarı
- 2.9 mln hektarı
- 4.8 mln hektarı

219. Kənd təsərrüfatı hansı əsas sahələrə ayrılır?

- ətçilik, taxılçılıq
- maldarlıq, quşçuluq
- ✓ bitkiçilik, heyvandarlıq
- üzümçülük, qoyunçuluq
- ətlik-südlük, taxılçılıq

220. Aqrar sferada məhsulların ixracı nədir?

- məhsulların emalı
- malların xaricdən ölkəyə gətirilməsi
- ✓ malların ölkə sərhəddindən çıxarılması
- əməyin təşkili forması
- istehsalın təşkili

221. Respublikada idxal əməliyyatlarında hansı məhsullara üstünlük verilir?

- cins damazlıq heyvanlara
- ✓ bunların hamısına
- konservləşdirilmiş məhsullara

- süd və süd məhsullarına
  - əkin üçün elit bitki toxumlarına
222. Aqrar sferada istehsal olunan 1 kq üzümdə nə qədər kallori var?
- 390-500 kallori
  - 1500-2000 kallori
  - 2000-dən çox kallori
  - ✓ 700-1200 kallori
  - 250-300 kallori
223. Aqrar bölmənin hansı sahələrində istehsalın artımında dinamiklik müşahidə edilir?
- meyvə və giləmeyvə istehsalında
  - ət və süd istehsalında
  - kartof istehsalında
  - ✓ bunların hamısında
  - tərəvəz istehsalında
224. Aqrar sferada idarə olunan amillər hansıdır?
- günəşin radiyası
  - ✓ sort, aqrotexnika, qida mühiti
  - torpağın şoranlaşması
  - külək və su eroziyası
  - yağmurların miqdarı
225. Aqrar sferada potensial və həqiqi mümkün olan məhsuldarlığa təsir edən amillər hansıdır?
- torpağın münbitliyi
  - suvarma şəraiti
  - torpağın meliorasiyası
  - ✓ günəşin radiyası, istilik, yağmurlar
  - torpaqların rekultivasiyası
226. Aqrar sferada differensial vergi siyasəti nədir?
- gəlirlərin tənzimlənməsi
  - ✓ güzəştli vergi tətbiqi
  - vergi tətbiqinin təkmilləşdirilməsi
  - material xərclərinə qənaət
  - gömrük rüsumlarının tətbiqi
227. Aqrar sferanın sosial-iqtisadi mahiyyəti nədir?
- milli iqtisadiyyatın formalaşması
  - ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsalı
  - ərzaq probleminin həlli
  - ✓ cəmiyyətdə sabitliyin təmin edilməsi
  - istehsalın səviyyəsinin yüksəlməsi
228. Aqrar-sənaye kompleksində istehsal-iqtisadi əlaqə nədir?
- ✓ İstehsal və emal müəssisələrinin mənafəi gözlənilməklə son nəticənin yaxşılaşdırılması
  - İstehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi
  - Aqrar bölmənin sənaye əsaslarına keçirilməsi
  - İstehsal prosesinin avtomatlaşdırılması
  - Son məhsul istehsalı
229. İntensivləşmənin iqtisadi səmərəlilik göstəricisi

- Aqrar sahədə istifadə olunan gübrə xərcləri
- Kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı
- √ Sahə vahidinə düşən xalis gəlirin artımı və rentabellik
- Sahə vahidinə düşən material xərcləri
- Meliorasiya işlərinin məcmu

230. Kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarükü nədir?

- √ Məhsulların itkisiz istehsalçıdan istehlakçıya çatdırılması
- Yeni texnologiyaların tətbiqi
- Qiymətlərin təkmilləşdirilməsi
- İstehsalın iqtisadi mexanizmi
- İstehlakçıların marağını təmin edən məhsul istehsalı

231. Aqrar-sənaye kompleksində son məhsul nədir?

- √ İstehsal olunan ərzaq və istehlak mallarının dəyərinin cəmi
- İstehsal sahələrinin yerləşdirilməsi
- Əməyin mühafizəsi
- İstehsala yeni texnologiyanın tətbiqi
- İstehsala çəkilən material xərcləri

232. Avtomatlaşdırma məhvumunun mənası nədir?

- √ Fiziki əmək tətbiq etmədən istehsalın aparılması
- İrriqasiya işlərinin səmərəsinin yüksəldilməsi
- Ekstensiv inkişafa üstünlük verilməsi
- Ekoloji tarazlığın pozulması
- Əl əməyinə üstünlük verilməsi

233. Bazar münasibətləri şəraitində aqrar sferanın aşağıdakı hansı sahəsi yenidən formalaşır?

- √ istehsal-iqtisadi əlaqələr
- meyvə bağları
- heyvandarlıq sahəsi
- əkinçilik sahəsi
- üzüm plantasiyaları

234. Aparılan islahatlar nəticəsinə aşağıdakı amillərdən hansı özünü daha qabarıq şəkildə biruzə verir?

- √ yeni istehsal sahəsinin yaranmasında
- yeni işçi qüvvəsinin formalaşmasında
- yeni suvarma üsullarında
- yeni əmək ödənişində
- yeni torpaqları mənimsənilməsində

235. Aqrar sferada istehsal dövrü nədir?

- √ məhsul istehsalı prosesi
- yeni texnologiyanın tətbiqi
- istehsalın intensivləşməsi
- iqtisadi artıma nail olunması
- emalın təşkili prinsipləri

236. Bazar münasibətləri şəraitində aqrar sahənin inkişafında hansı xüsusiyyətlər nəzərə alınmalıdır?

- √ istehsal dövrü ilə iş dövrünün uyğun gəlməməsi
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi
- istehsalın təşkili formaları

- struktur dəyişiklikləri
- işçi qüvvəsindən istifadə

237. Bazar iqtisadiyyatına keçid aqrar sferada nəyin sərbəstləşməsinin təmin etmişdir?

- √ istehsal iqtisadi əlaqələri
- gəlirlərin formalaşmasını
- mənfəətdən istifadəni
- xidmətdən istifadəni
- istehsala münasibəti

238. Bazar münasibətlərinə keçid aqrar sferada nəyin dəyişməsinə şərait yaradır?

- √ mülkiyyət münasibətlərinin
- əmək haqqının
- məhsulların emalının
- istehsalat xidmətin
- istehsal sahələrinin

239. Bazar iqtisadiyyatı aqrar sferada nəyin yeniləşməsinə şərait yaradır?

- √ təsərrüfatçılıq formalarının
- istehsalın təşkilinin
- məhsul istehsalının
- istehsala xidmətin
- əmək ödənişlərinin

240. Bazar iqtisadiyyatının təzahürü hansı amillər hesabına yaranır və formalaşır?

- √ ictimai əmək bölgüsü nəticəsində
- struktur dəyişiklikləri hesabına
- istehsalın ixtisaslaşması hesabına
- sənayenin kənd təsərrüfatının ayrılması hesabına
- əməyin təşkili yeni forması hesabına

241. Sahələr üzrə aqrar-sənaye kompleksləri nədir?

- √ Sahələr üzrə xammal istehsalı, emalı, satışı ilə qarşılıqlı əlaqədə olan müəssisələrin birliyi
- Bazar iqtisadiyyatının inkişafı
- Sahibkarlıq fəaliyyəti
- Sahələr üzrə məhsul artımı
- İstehsal texnologiyaların təkmilləşdirilməsi

242. İntensivlik səviyyəsinin göstəriciləri:

- Torpaqların zərərli duzdan təmizlənməsi
- √ Sahə vahidinə düşən əsas fond və cari istehsal xərcləri
- Məhsullara sərf edilən əmək xərcləri
- İstehsalın artım tempi
- Ətraf mühitin mühafizəsi

243. Aqrar sahədə ekstensiv inkişaf nədir?

- √ İstehsal meydanı genişlənməsi hesabına məhsul artımı
- Mənfətin artırılması
- Məhsulların maya dəyərinin aşağı salınması
- Keyfiyyətin yaxşılaşdırılması
- Müəssisələrə sərmayə qoyuluşu

244. İslahatlar nəticəsində hansı mülkiyyət forması yarandı?

- √ xüsusi mülkiyyət
- dövlət mülkiyyəti
- qarışıq mülkiyyət
- ailə mülkiyyəti
- kollektiv mülkiyyət

245. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində aşağıdakı amillərin hansı dəyişir?

- √ əməyin bölgüsü
- əmək məhsuldarlığı
- əməyin təşkili forması
- əməyin stimullaşdırılması
- əmək haqqı

246. Aqrar münasibət bir məfhum kimi nəyi özündə əks etdirir?

- √ istehsal münasibətlərin məcmusunu
- istehsalın təmərküzləşməsini
- regionların sosial-iqtisadi inkişafını
- ərazi əlamətinə görə istehsalın yerləşdirilməsi
- istehsalın təşkili formalarını

247. Aqrar sferada həyata keçirilən islahatlar nəyin sürətlənməsinə şərait yaratmışdır?

- √ sosial-iqtisadi inkişafa
- əmək ödənişlərinə
- məhsulların tədarükünə
- məhsulların satışına
- meliorasiya-irriqasiya işinə

248. Bazar iqtisadiyyatının tarixi əsasını nə təşkil edir?

- √ əmtəə təsərrüfatı
- diferensial renta
- gəlirlərin bölgüsü
- əkinçiliyin inkişafı
- iqtisadi artım

249. Aqrar-sənaye kompleksinin sosial-iqtisadi əsasları nə təşkil edir?

- √ Xammal bazası, işçi qüvvəsi, məhsulların tələbatı ödəmə qabiliyyəti olması
- Yeni bazar strukturlarının yaradılması
- İstehsala yeni texnologiyanın tətbiqi
- Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiyməti
- İstehsalın kompleks mexanikləşdirilməsi

250. Aqrar sahədə intensiv inkişaf nədir?

- √ Sahə vahidinə vəsait qoyuluşunun artımı və istehsalın keyfiyyətcə yaxşılaşdırılması hesabına məhsul artımının təmin edilməsi
- İstehsala məsrəflərin artımı
- Müəssisələrarası əlaqələrin genişləndirilməsi
- İstehsalın primitiv formada aparılması
- İstehsalın səviyyəsinin aşağı düşməsi

251. Kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı nədir?

- √ Xammaldan müxtəlif çeşiddə məhsul istehsalı və yüksək təminat
- İstehsalın səmərəliliyinin təmin edilməsi
- Sahələrin yerləşdirilməsi

- İxtisaslaşmanın dərinləşməsi
- Məhsulların uzun müddətə saxlanması

252. Aralıq məhsul nədir?

- Ümumi daxili məhsulun bir hissəsi
- ✓ İstehlakda istifadə olunan ümumi məhsulun bir hissəsi
- Ümumi gəlir
- Aqrar sahədə əldə edilən gəlir
- İstehsalə çəkilən əmək məsrəfləri

253. Aqrar-sənaye müəssisələrində istehsal xidməti nəyi əhatə edir?

- ✓ Kompleks əmələ gətirən sahələrin məqsədyönlü fəaliyyətini
- Qarşılıqlı iqtisadi münasibətlər
- İqtisadiyyatın sabitləşməsi
- Yeni torpaq sahələrinin əkin dövrüyləsinə cəlb edilməsi
- Aqrar bölmənin böhrandan çıxması

254. İslahatlar nəticəsində kənddə aqrar münasibətlərin formalaşmasına şərait yaradan amillər hansıdır?

- istehsal vasitələri istehsalı
- infrastrukturun təkmilləşdirilməsi
- ✓ bunların hamısı
- taxıl terminalları
- meyvə-tərəvəz anbarları

255. Aqrar islahatın əsasları haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunu neçənci ildə qəbul olunub?

- 1990-cı ildə
- ✓ 1995-ci ildə
- 1992-ci ildə
- 1994-cü ildə
- 1993-cü ildə

256. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində hansı sahələr formalaşır?

- qeyri müəyyən sahələr
- sabit sahələr
- kənd təsərrüfatı və xidmət
- ✓ nisbətən eyni sahələr
- müxtəlif istehsal sahələri

257. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində aparılan islahatlar nəyin vüsət almasına səbəb olur?

- kompleks mexanikləşmənin
- ✓ kooperasiyanın
- mexanikləşmənin
- qismən mexanikləşmənin
- avtomatlaşmanın

258. Bazarın iqtisadi fəaliyyətinin təşkilinin digər pillələrindən fərqləndirən səciyyəvi cəhətlər hansıdır?

- maddi, maliyyə, insan resursları
- ✓ bunların hamısı
- bazara sərbəst daxil olmaq və çıxmaq
- əmtəə istehsalçılarının çoxluğu
- iştirakçılar üçün bərabər imkanın təmin edilməsi

259. Aqrar sferada aparılan islahatlar nəyin dəyişməsinə təmin etmişdir?

- √ mülkiyyət münasibətlərinin
- təmərküzləşməsinin
- suvarma üsullarını
- ixtisaslaşma səviyyəsinin
- istehsalın mexanikləşməsinin

260. Bazar iqtisadiyyatı aqrar sferada nəyin aparılmasını sürətləndirmişdir?

- külək və su eroziyasının
- √ iqtisadi islahatların
- ətraf mühitin çirklənməsinin
- torpaqların şoranlaşmasının
- əməyin təşkilinin

261. Aqrar sferada bazar münasibətləri hansı formada fəaliyyət göstərir?

- məhsul qıtlığı yaradır
- √ istehsalla istehlak arasında əlaqə
- tənzimləyici rol oynayır
- istehsalı sürətləndirir
- ekstensiv inkişafa yol açır

262. FAO-nun məlumatlarına əsasən ərzaq istehsalının illik artımı: 1950-1985-ci illərdə - 30 milyon ton; 1985-1995-ci illərdə - 12 milyon ton; 2030-cu ilədək - ?

- √ 9 milyon ton səviyyəsində olacaq
- 20 milyon ton səviyyəsində olacaq
- 13 milyon ton səviyyəsində olacaq
- 10 milyon ton səviyyəsində olacaq
- 5 milyon ton səviyyəsində olacaq

263. Azərbaycanın aqrar bölməsinin davamlı inkişafı istiqamətləri aşağıdakı hansı məsələlərinin həllini tələb edir: 1.torpaq və su ehtiyatlarından səmərəli istifadənin təmini; 2.kənd təsərrüfatında suvarma və meliorasiya təminatının bərpası; 3.aqrar bölmənin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi; 4.aqrar bölmənin xammal istehsalı və emalı sahələrinin əlaqəli inkişafının dəstəklənməsi

- 1, 2
- 3,1,4
- 2, 3, 4
- √ 1, 2, 3, 4
- 4

264. Aran iqtisadi rayonunda kənd təsərrüfatının əsas ixtisaslaşma sahələri hansılardır?

- pambıqçılıq, kartofçuluq, quru subtropik meyvəçilik, fəraş tərəvəzçilik, bostançılıq
- maldarlıq, pambıqçılıq, quru subtropik meyvəçilik, fəraş tərəvəzçilik, kartofçuluq
- √ üzümçülük, quru subtropik meyvəçilik, pambıqçılıq, taxılçılıq, bostançılıq
- fəraş tərəvəzçilik, meyvəçilik, bostançılıq, üzümçülük, pambıqçılıq
- taxılçılıq, maldarlıq, tütünçülük, pambıqçılıq, üzümçülük

265. Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı neçə iqtisadi rayon üzrə tərtib edilmişdir?

- 9
- √ 10
- 8
- 7
- 11

266. Kənd təsərrüfatına yararlı torpaqların neçə faizi əkinə yararlı sahələrdir?

- 50 %
- 40 %
- 27 %
- √ 39 %
- 45 %

267. Torpağın mütləq münbitliyini nə təşkil edir?

- sahə vahidində düşən əmək sərfi
- ümumi sahədən yığılan məhsulun miqdarı
- √ sahə vahidindən götürülən məhsulun miqdarı və yaxud da dəyər formasında əldə olunan gəlir
- hər hektar əkin sahəsinə verilən mineral və üzvi gübrələrin miqdarı
- hər 100 ha torpaq sahəsinə düşən güc

268. Kənd təsərrüfatında başlıca istehsal vasitəsi nədir?

- su
- iş heyvanları
- texnika
- meşə
- √ torpaq

269. Kənd təsərrüfatında istehsal olunan ərzaq məhsulları və onun emal sənayesi məhsulları ölkə əhalisinin istehlak şeylərinə olan tələbatının təxminən neçə faizini ödəyir?

- 60 %
- √ 75 %
- 70 %
- 65 %
- 55 %

270. Aqrar sferada müxtəlif çeşiddə və keyfiyyətdə məhsul istehsalı və emalı nəyə xidmət edir?

- istehsalın təşkilinə
- məşğulluğun təmin edilməsinə
- √ ixrac potensialının artırılmasına
- istehsala xidmətin yaxşılaşdırılmasına
- struktur dəyişikliklərinə

271. Aqrar sənaye məhsullarının ixracında hansı amillər nəzərə alınmalıdır?

- müəssisələrin mövcud inkişaf səviyyəsi
- müəssisələrin maliyyə möhkəmliyi
- √ bunların hamısı
- məhsulların rəqabətqabiliyyətliliyi
- buraxılan məhsulların çeşidi, keyfiyyəti

272. Aqrar sahədə ixtisaslaşma istiqamətindən asılı olaraq meyvə-tərəvəz istehsalı və emalı güclərinin çoxu hansı regiondadır?

- √ Quba-Xaçmaz zonasında
- Naxçıvan Muxtar Respublikasında
- Qarabağ-Mil zonasında
- Gəncə-Qazax zonasında
- Şirvan zonasında

273. Aqrar sahədə islahatların gedişinin sürətləndirilməsinə dair Prezident fərmanında nə kimi güzəştlər vermişdir?

- √ vergi güzəştləri
- istehsalın təşkili
- istehsalın stimullaşdırılması

- maliyyə yardımı
- güzəştli kredit

274. Ölkə əhalisinin gəlirlərinin neçə faizi aqrar sferada formalaşır?

- 30-35 %-ə qədər
- 70,0-dən çoxu
- 80,0-dən azı
- ✓ 50,0 %-ə qədər
- 20-25 %-ə qədər

275. Aqrar sferaya investisiya qoyuluşu 2000-2008-ci illər ərzində neçə dəfə artmışdır?

- 2,5-3,0 dəfədən çox
- 5,1-6,5 dəfədən çox
- 50-70 % arasında
- 30,5-40,5 dəfədən çox
- ✓ 50,0 dəfədən çox

276. Aqrar sferada struktur dəyişiklikləri nə deməkdir?

- istehsalın təşkili
- ✓ istehsalın tələb-təklif əsasında təşkili
- əməyin təşkili
- istehsalın intensivləşməsi
- istehsalın ixtisaslaşması

277. Aqrar sferada differensial kredit siyasəti nə deməkdir?

- istehsalın maliyyələşməsi
- investisiyaların cəlb edilməsi
- lizinq xidmətinin təşkili
- ✓ fərqli kredit siyasəti
- vergi güzəştlərinin tətbiqi

278. Aqrar sferada yüksək əmək tutumlu sahə nə deməkdir?

- kompleks mexanikləşmə
- istehsala marağın artırılması
- əməyin stimullaşdırılması
- ✓ əl əməyinin üstünlük təşkil etməsi
- avtomatlaşdırma

279. Aqrar münasibətlər nəyi özündə birləşdirir?

- torpaqların irriqasiyasını
- istehsala vəsait qoyuluşunu
- ✓ istehsal münasibətlərinin məcmusunu
- torpaqlardan istifadə səviyyəsini
- istehsalın təmərküzləşməsini

280. ASK sistemində inteqrasiya nə deməkdir?

- emal sferasının genişlənməsi
- satış kanallarının artması
- ✓ xammal və emalın birləşməsi
- xammal istehsalı
- son məhsul istehsalı

281. Regionlarda ASK-nin səmərəli fəaliyyət göstərməsinə təsir edən amil nədir?

- əmək sərfinin azalması
- mənfəətin əldə edilməməsi
- √ əməkdən və işçi qüvvəsindən istifadə
- məhsul istehsalının azalması
- əmtəlik məhsulun aşağı düşməsi

282. Birinci tarixi mərhələ özünü hansı sahədə biruzə verir?

- xidmətin inkişaf dövrü
- aqrar sahənin tənəzzül dövrü
- √ əkinçiliyin üstünlük təşkil etdiyi dövr
- sənayenin üstün inkişaf dövrü
- tikintinin üstün inkişaf dövrü

283. Çoxsahəli istehsal sistemi kimi ASK-nin məzmununu nə təşkil edir?

- √ inteqrasiya əlaqələri
- istehsalın səmərəliliyi
- ictimai əmək növü
- müqavilə münasibətləri
- iqtisadiyyatın tənzimlənməsi

284. ASK sistemində beşinci qrupa hansı sahələr daxildir?

- √ maliyyə, kredit, bank
- xidmət sahələri
- balıqçılıq təsərrüfatı
- meşə təsərrüfatı
- kənd təsərrüfatı

285. Aqrar-sənaye kompleksi sistemində dördüncü qrupa hansı sahələr daxildir?

- su təsərrüfatı sistemləri
- aqrokimya xidməti
- √ tədavül sferası sahələri
- maddi-texniki təchizat
- nəqliyyat və rabitə

286. Aqrar-sənaye kompleksi sistemində birinci qrup nəyi özündə birləşdirir?

- balıqçılıq təsərrüfatını
- suvarma sistemlərini
- xammal ehtiyatlarını
- meşə təsərrüfatını
- √ kompleks əmələ gətirən özəyi

287. Aqrar-sənaye kompleksində birinci qrupa hansı sahələr daxildir?

- nəqliyyat və rabitə sahəsi
- meliorasiya-irriqasiya xidməti
- √ kənd təsərrüfatı istehsalı və emalı
- yalnız kənd təsərrüfatı
- tikinti sahəsi

288. Aqrar-sənaye kompleksinin tədqiqat obyektini nə təşkil edir?

- √ xüsusi mülkiyyətli özəl qurumlar
- meşə təsərrüfatı
- balıqçılıq təsərrüfatı

- istehsal kooperativləri
- dövlət kənd təsərrüfatı müəssisələri

289. Aqrar-sənaye kompleksi sistemində inteqrasiya prosesi hansı yolla həyata keçirilir?

- √ sənaye ilə kənd təsərrüfatının qarşılıqlı əlaqəsi
- tədarük sisteminin ləğv edilməsi
- başqa kanalların çoxalması
- emal sahələrinin genişləndirilməsi
- istehsalın genişləndirilməsi

290. Regionlarda ASK-nin səmərəli fəaliyyətinə təsir edən amillər hansıdır?

- əmək sərfinin azalması
- mənfəətin əldə edilməsi
- məhsul istehsalının azalması
- √ əmək ehtiyatları və işçi qüvvəsi
- əmtəlik məhsulun azalması

291. ASK-nin səmərəli fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün nəyin nəzərə alınması vacibdir?

- əmək haqqının artırılması
- √ təbii-iqlim şəraiti, iqtisadi artım
- satış qiymətlərinin səviyyəsi
- torpağın münbitliyinin azalması
- əhalinin yaşayış səviyyəsi

292. Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı artdıqda tədarük, emal, daşınma sahəsində nə baş verir?

- √ onların fəaliyyəti genişlənir
- onların fəaliyyəti məhdudlaşır
- onların fəaliyyəti ləğv olunur
- daha çox gəlir əldə edilir
- onların fəaliyyəti dəyişmir

293. Aqrar-sənaye kompleksinin başlıca istehsal sahəsi nədir?

- √ kənd təsərrüfatı və emal
- tədarük
- təmir
- tikinti
- satış

294. ASK-nin inkişafının sürətləndirilməsi üçün aşağıdakı amillərin hansından istifadə edilməlidir?

- torpaqların eroziyasından
- şoranlaşmanın çoxalmasından
- √ mövcud istehsal çoxalmasından
- əmək haqqı fondundan
- əhalinin yerləşdirilməsindən

295. ASK inkişafı hansı sahələrin yüksəlməsinə xidmət edir?

- torpaq sahələrinin artmasına
- suvarılan sahələrin artırılmasına
- əmək haqqının artmasına
- əkin sahələrinin genişlənməsinə
- √ həyat səviyyəsinin yüksəlməsinə

296. İstehsal xidmət sahələri formalaşarkən hansı sahələr sərbəstliyini saxlayır?

- √ istehsal-iqtisadi sərbəstliyini
- infrastrukturun azalmasını
- əkin sahələrinin genişlənməsini
- məhsulların daşınmasını
- pul gəlirlərinin aşağı salınmasını

297. ASK formalaşarkən hansı xüsusiyyətin nəzərə alınması tələb olunur?

- √ torpağın əsas istehsal vasitəsi olması
- mövcud texnikadan istifadə
- işçilərin ixtisasını artırılması
- texnikanın sahələr üzrə bölgüsü
- əməkdən istifadə

298. ASK formalaşarkən ərazi-sahə quruluşu düzgün qurulmadan nə ilə bağlı məsələləri həll etmək mümkün deyil?

- məhsulun saxlanması
- mənfəətin azalması
- məhsulun satışı
- √ son məhsulun istehlakı
- məhsulun emalı

299. ASK-nin formalaşması və inkişafında ikinci mərhələ hansı dövrü əhatə edir?

- √ sənayenin intensiv inkişafı
- meşə təsərrüfatının inkişafı
- emal sahəsinin inkişaf dövrü
- xidmət sahələrinin inkişafı
- kənd təsərrüfatının geri qalması

300. ASK-nin formalaşması və inkişafında sənayecə inkişaf etmiş ölkələr neçə tarixi mərhələ keçmişlər?

- 10-11 tarixi mərhələ
- √ 3 tarixi mərhələ
- 5-7 tarixi mərhələ
- 1-2 tarixi mərhələ
- 2 tarixi mərhələ

301. Dördüncü qrupa daxil olan tədavül sferası sahələri ASK-də hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- xammalın emalını təşkil edir
- pərakəndə satışı yerinə yetirir
- istehlakçılarla əlaqə yaradır
- məhsulların emalını həyata keçirir
- √ son məhsulu istehlakçılara çatdırır

302. ASK-ni iri istehsal sahəsi kimi neçə qrupa bölmək olar?

- √ 5 qrupa
- 2-3 qrupa
- 3-4 qrupa
- 10-15 qrupa
- 16-17 qrupa

303. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində ASK-nin və aqrar iqtisadiyyatın inkişafının əsas istiqamətini nə təşkil etməlidir?

- xammal istehsalının azalması
- rəqabətə davamsız məhsul istehsalı
- itkilərin artması

- ilkin emalın artırılması
- √ xammal istehsalı və emalı

304. Aqrar-sənaye kompleksi sistemində inteqrasiya nədir?

- istehsalın ixtisaslaşması
- sahələrin ayrılması
- gəlirlərin bölgüsü
- √ sahələrin birləşməsi, qovuşması
- istehsalın təmərküzləşməsi

305. ASK formalaşarkən nəyin düzgün nəzərə alınması vacibdir?

- √ ərazi-sahə quruluşunun
- torpaq sahələrinin
- əmək ehtiyatlarının
- əmək sərfinin
- əmtəlik məhsulun

306. ASK-da istehsal olunan ərzaq və qeyri ərzaq məhsulları istehlak şeylərinə tələbatın neçə faizini ödəyir?

- 40-45%-ə qədərini
- 85-90%-ə qədərini
- √ 70-71%-ə qədərini
- 45-50%-ə qədərini
- 74-75%-ə qədərini

307. Aqrar-sənaye kompleksinin formalaşması nəyin tənzimlənməsinə şərait yaradır?

- istehsal sahələrinin
- pul gəlirlərinin, mənfəətin
- √ istehsal-iqtisadi əlaqələrin
- əmək haqqının
- əmək ehtiyatlarının

308. ASK-nin formalaşması və inkişafı nəyə xidmət edir?

- xidmətlərin məhdudlaşmasına
- əkinlərin genişlənməsinə
- resursların artmasına
- əhalinin artmasına
- √ ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə

309. Aqrar-sənaye kompleksində hansı sahələr birləşərək istehsala xidmət edir?

- tikinti
- nəqliyyat
- √ istehsal-xidmət
- bitkiçilik
- heyvandarlıq

310. ASK-nin regionlarda səmərəli fəaliyyət göstərməsi üçün aşağıdakılardan hamısının əhəmiyyəti böyükdür?

- √ infrastrukturun
- əmək haqqının artmasının
- əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsinin
- rentabelliyin yüksəldilməsinin
- əhalinin yerləşdirilməsinin

311. ASK formalaşarkən ərazi-sahə quruluşunun düzgün qurulmaması nəticəsində nəyin yüksəlməsi mümkün deyil?

- iqtisadi əlaqələrin
- torpağın məhsuldarlığının
- ✓ iqtisadi səmərəliliyin
- texnikadan istifadənin
- əmək haqqının

312. ASK formalaşarkən ərazi-sahə strukturu düzgün qurulmadıqda nəyi həll etmək mümkün deyil?

- əməyin təşkilini
- torpaqların mühafizəsini
- müəssisələrarası ziddiyyətləri
- əmək mübahisələrini
- ✓ sahələrarası inkişaf problemlərini

313. Aqrar-sənaye kompleksinin formalaşması və inkişafında üçüncü mərhələnin rolu nədədir?

- maliyyə münasibətlərinin təkmilləşdirilməsi
- ✓ əkinçiliyin sənaye istehsal tipinə çevrilməsi
- istehsala xidmətin yaxşılaşdırılması
- heyvandarlığın intensiv inkişafı
- aqrar sferaya investisiyaların cəlb edilməməsi

314. Hazırda respublikada neçə kollektiv müəssisə fəaliyyət göstərir?

- 400-dən çox
- 856-dən az
- ✓ 1119-dan çox
- 516-dən çox
- 1916-dən çox

315. Aqrar sfera aqrar-sənaye kompleksini nə ilə təmin edir?

- mineral gübrələrlə
- hazır məhsulla
- istehsala xidmətlə
- ✓ xammalla
- istehsal vasitələri ilə

316. Aqrar-sənaye kompleksinin sosial-iqtisadi əsasını nə təşkil edir?

- bazara nisbətən yaxınlığı
- məhsulların rəqabətqabiliyyətli olması
- ✓ bunların hamısı
- xammal bazası
- işçi qüvvəsi

317. Yeyinti, yüngül sənaye sahələrinin neçə faizini aqrar-sənaye kompleksi ödəyir?

- 40-45%-ə qədərini
- ✓ 70-80%-ə qədərini
- 50-60%-ə qədərini
- 60-70%-ə qədərini
- 90-100%-ə qədərini

318. Respublikanın əmtəə dövriyyəsinin neçə faizi aqrar-sənaye kompleksinin payına düşür?

- 35-40%-ə qədərini
- 90-100%-ə qədərini
- ✓ 70-75%-ə qədərini

- 85-90%-dən çoxu
- 25-30%-ə qədəri

319. Aqrar-sənaye kompleksinin obyektinə hansı sahələr daxildir?

- tikinti təşkilatları
- ✓ istehsal-xidmət müəssisələri
- sosial obyektlər
- təmir təşkilatları
- mədəni-məişət obyektləri

320. Aqrar-sənaye kompleksi nədir?

- ✓ istehsal və xidmət sahələrinin birləşməsi
- istehsalın təşkili
- əmtəəlik məhsulun çoxalması
- istehsalın həcmının artması
- istehsalın maliyyələşməsi

321. Aqrar sferada sahibkarlıq fəaliyyətini canlandırmaq məqsədilə hansı tədbirlər həyata keçirilməlidir

- regional xüsusiyyətlərin nəzərə alınması
- ✓ inkişaf istiqamətlərinə diqqətin artırılması
- çoxukladlı iqtisadiyyatın zəifləməsi
- yerli resurslardan zəif istifadə
- bütün regionlar üçün eyni tövsiyələr vermək

322. Fərdi sahibkarlığın üstün forması

- ✓ kəndli (fermer) təsərrüfatları
- dövlət müəssisələri
- kiçik müəssisələr
- səhmdar cəmiyyətləri
- kollektiv müəssisələr

323. Aqrar islahatlar nəticəsində respublikada hansı təsərrüfatçılıq formaları fəaliyyət göstərir?

- ✓ bunların hamısı
- dövlət müəssisələri, kəndli (fermer) təsərrüfatları
- kiçik müəssisələr, kollektiv müəssisələr
- ailə təsərrüfatları, istehsal kooperativləri
- səhmdar cəmiyyətləri

324. Sahibkarlığa əsaslanan kəndli-fermer təsərrüfatlarının sayı hansı regionlarda çoxluq təşkil edir?

- Gəncə-Qazax, Abşeron, Dağlıq Şirvan
- ✓ Aran, Şəki-Zaqatala, Lənkəran
- Lənkəran, Abşeron, Dağlıq Şirvan
- Şəki-Zaqatala, Naxçıvan, Dağlıq Şirvan
- Abşeron, Naxçıvan, Quba-Xaçmaz

325. Sahibkarlıq fəaliyyətinin obyektinə nə daxildir?

- kəndli (fermer) təsərrüfatları
- səhmdar cəmiyyətləri
- firmalar, şirkətlər və digər hüquqi şəxslər
- ✓ bazara təklif edilən və istehlak edilən bütün mal və əmtəələr
- fiziki şəxslər

326. Aqrar sahibkarlıq fəaliyyəti nəyi əhatə edir?

- yalnız satışı
- yalnız istehsalı
- istehsalı və satışı
- satışı və xidmət növlərini
- ✓ istehsal, satış və bütün xidmət növlərini

327. Aqrar sferada aparılan siyasət nəyi təmin etməlidir?

- ✓ yerli istehsalçılara üstünlük verilməsi
- köhnə texnologiyanın tətbiqi
- əhalinin təminatının pisləşməsi
- ərzaq məhsulları istehsalının azalması
- istehsalın tempinin aşağı salınması

328. Aqrar sferada sahibkarlığın inkişafının sosial-iqtisadi əhəmiyyəti nədədir?

- çoxnövlü təsərrüfatların yaradılmasında
- əhalinin maddi təminatının pisləşməsində
- intensiv inkişafın təmin edilməsində
- ✓ maddi nemətlər bolluğunun yaradılmasında
- istehsalın artımında

329. Aqrar sferada sahibkarlıq fəaliyyət imkanlarına görə hansı istiqamətlərə ayrılır?

- ticarət sahibkarlığı
- xidmət sahibkarlığı
- maliyyə sahibkarlığı
- məsləhət sahibkarlığı
- ✓ istehsal sahibkarlığı

330. Azərbaycanda XX əsrin əvvəllərində aqrar sferanın hansı sahəsi inkişaf etmişdir?

- çayçılıq
- maldarlıq
- taxılçılıq
- tərəvəzçilik
- ✓ pambıqçılıq

331. Azərbaycanda ilk dəfə hansı nüfuzlu şəxs pambıq parça istehsalı üzrə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olub?

- Musa Nağıyev
- Nobel qardaşları
- ✓ Zeynalabdin Tağıyev
- Privalovlar
- Mayılov qardaşları

332. Azərbaycan Respublikası Regionlarının sosial-iqtisadi inkişaf Dövlət Proqramı na dair qanunun birinci mərhələsi hansı illəri əhatə edir?

- 2000-2003-cü illəri
- 1995-2000-ci illəri
- 2015-2020-ci illəri
- 1993-1994-cü illəri
- ✓ 2004-2008-ci illəri

333. Regionlarda aqrar sferanın sahələrində geniş təkrar istehsalı təmin edən gəlirləri səviyyəsi necədir?

- gəlirlər öz xərcini ödəməyə çatır
- normadan aşağı səviyyədədir
- ✓ təkrar istehsalı tam təmin etmir

- təkrar istehsalı tam təmin edir
  - istehsal əsasən zərərlə başa gəlir
- 334.** Regionlarda aqrar sahibkarlıqla məşğul olanların torpaq, işçi qüvvəsi, maliyyə vəsaitləri ilə təminatı necədir?
- yüksək səviyyədədir
  - √ orta səviyyədədir
  - çox aşağıdır
  - normativlərə uyğun gəlmir
  - normativlərə uyğun səviyyədədir
- 335.** Hazırda regionlarda aqrar sferanın inkişafının müasir səviyyəsi qənaətbəxş hesab etmək olarmı?
- inkişaf səviyyəsi tələbatdan aşağıdır
  - √ tələbata uyğundur
  - qeyri-qənaət bəxşdir
  - tələbatdan yüksəkdir
  - tələbatdan çox aşağıdır
- 336.** Azərbaycan Respublikasının Regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı na dair proqram nə vaxt təsdiq olunmuşdur (2002-2008-ci illər)?
- √ 11 fevral 2004-cü il
  - 22 fevral 2004-cü il
  - 15 may 2004-cü il
  - 20 mart 2004-cü il
  - 20 yanvar 2004-cü il
- 337.** Regionların aqrar bölməsində torpaqlardan istifadənin səmərəliliyi hansı göstəricilərlə müəyyən edilir?
- müxtəlif qiymətlərlə
  - natural göstəricilərlə
  - dəyər göstəricisi ilə
  - √ natura və dəyər göstəricisi ilə
  - əmək tutumluluğu ilə
- 338.** Regionlarda aqrar sferaya daxil olan sahələr onun fəaliyyətinə necə təsir göstərir?
- √ müxtəlif formada təsir göstərir
  - əlaqəli formada təsir edir
  - eyni formada təsir göstərir
  - iştirak etmərlər
  - əlaqəsiz formada təsir göstərir
- 339.** Aqrar sferada xammaldan əldə edilən son məhsulun çoxalması nəyi əks etdirir?
- xammal itkisinin azalmasını
  - xammalın pis keyfiyyətdə olması
  - istehsala məsrəflərin yüksəlməsi
  - √ keyfiyyətin yüksəlməsi və itkilərin azalması
  - xammal istehsalının azalmasını
- 340.** Əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılmasında aqrar sferanın inkişafının əhəmiyyəti nədədir?
- istehsalın səviyyəsinin aşağı salınmasında
  - əmək haqqının aşağı salınmasında
  - ərzaq məhsulları istehsalının azaldılmasında
  - qeyri ərzaq məhsulları istehsalında
  - √ ərzaq və gündəlik tələbat mallarının artımında

341. Regionlarda hansı təsərrüfat formalarının inkişafına üstünlük verilir?

- dövlət təsərrüfatlarına
- ✓ fərdi sahibkarlığa və kəndli təsərrüfatlarına
- kollektiv müəssisələrə
- istehsal kooperativlərinə
- ailə və ev təsərrüfatlarına

342. Aqrar sferaya daxil olan yüksək istehsal-iqtisadi nəticələrə nail olmaq üçün öz fəaliyyətini nəyə uyğunlaşdırmalıdır?

- istehsalın artırılmasına
- əmək sərfinin artmasına
- maya dəyərinin aşağı salınmasına
- qiymətlərin artırılmasına
- ✓ kənd təsərrüfatının tələblərinə

343. Azərbaycan Respublikasında resurs potensialına və ərazisinə görə ən böyük region hansıdır?

- Dağlıq-Şirvan iqtisadi rayonu
- Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu
- ✓ Aran iqtisadi rayonu
- Lənkəran iqtisadi rayonu
- Naxçıvan iqtisadi rayonu

344. Sosial-iqtisadi inkişafa dair qəbul olunmuş proqramda Azərbaycanın ərazisi neçə regiona bölünmüşdür?

- 6 iqtisadi regiona
- 15 iqtisadi regiona
- ✓ 10 iqtisadi regiona
- 7 iqtisadi regiona
- 12 iqtisadi regiona

345. Respublikanın regionlarında aqrar sferaya hansı sahələr daxildir?

- tikinti təşkilatları
- emal müəssisələri
- ✓ xammal istehsal edən müəssisələr
- xidmət təşkilatları
- təmir təşkilatları

346. Regionlarda aqrar sferanın sahələrində geniş təkrar istehsalı təmin edən gəlirləri səviyyəsi necədir?

- təkrar istehsalı tam təmin edir
- gəlirlər öz xərcini ödəməyə çatır
- istehsal əsasən zərərlə başa gəlir
- normadan aşağı səviyyədədir
- ✓ təkrar istehsalı tam təmin etmir

347. Regionlarda aqrar sahibkarlıqla məşğul olanların torpaq, işçi qüvvəsi, maliyyə vəsaitləri ilə təminatı necədir?

- normativlərə uyğun səviyyədədir
- normativlərə uyğun gəlmir
- ✓ orta səviyyədədir
- çox aşağıdır
- yüksək səviyyədədir

348. Hazırda regionlarda aqrar sahibkarlığın inkişaf səviyyəsi necədir?

- aşağı səviyyədədir
- inkişaf tempi yüksəkdir

- qeyri normaldır
- √ orta səviyyəlidir
- yüksək səviyyədədir

349. Hazırda regionlarda aqrar sferanın inkişafının müasir səviyyəsi qənaətbəxş hesab etmək olarmı?

- qeyri-qənaət bəxşdir
- tələbatdan çox aşağıdır
- tələbatdan yüksəkdir
- √ tələbata uyğundur
- inkişaf səviyyəsi tələbatdan aşağıdır

350. Azərbaycan Respublikasının Regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı na dair proqram nə vaxt təsdiq olunmuşdur (2002-2008-ci illər)?

- 20 yanvar 2004-cü il
- 15 may 2004-cü il
- 22 fevral 2004-cü il
- √ 11 fevral 2004-cü il
- 20 mart 2004-cü il

351. Aqrar sferada sosial-iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsi üçün ilk növbədə nəyə nail olunmalıdır?

- istehsala məsrəflərin azaldılmasına
- istehsalın genişləndirilməsinə
- pul gəlirlərinin artırılmasına
- √ maddi marağın yüksəldilməsinə
- əmək sərfinin artırılmasına

352. Respublikada ərazisinə və istehsal potensialına görə kiçik region hansıdır?

- √ Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu
- Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu
- Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu
- Abşeron iqtisadi rayonu
- Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu

353. Respublikada miqyasına görə ən geniş vüsət tapmış sahibkarlıq fəaliyyəti?

- iri
- korporativ
- fərdi
- √ kiçik
- orta

354. Ölkənin aqrar sektorunda əsas təsərrüfatçılıq formalarından biri hansıdır?

- ailə təsərrüfatları
- istehsal kooperativləri
- √ kəndli (fermer) təsərrüfatları
- səhmdar cəmiyyətləri
- kollektiv müəssisələr

355. Sahibkarlıq hansı fəaliyyət növüdür?

- bunların heç biri
- bunların hamısı
- √ iqtisadi
- təsərrüfat
- sosial

356. Aqrar sferada sahibkarlıqla məşğul olan subyektlərin neçəsi emal sahəsində fəaliyyət göstərir? (

- √ 6100-dən çoxu
- 7500-ə qədəri
- 3500-ə qədəri
- 3500-4000-ə qədəri
- 4500-dən çoxu

357. Respublikanın aqrar bölmələrində sahibkarlıqla neçə hüquqi şəxs məşğuldur?

- 2500-3000-ə qədər
- 20000-20500-dən çox
- √ 15660-dan çox
- 1500-2000-dən çox
- 4000-5500-dən çox

358. Aqrar sferada sahibkarlığın hansı forması daha geniş yayılıb?

- kollektiv sahibkarlıq
- Dövlət sahibkarlığı
- √ fərdi sahibkarlıq
- sair sahibkarlıq
- iri sahibkarlıq

359. Aqrar sferada sahibkarlıq fəaliyyətinin növləri hansılardır? (

- √ kiçik, orta, iri sahibkarlıq
- dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsi
- təsərrüfatçılıq formaları
- istehsalın ixtisaslaşması
- əməyin təşkili formaları

360. Aqrar sferada ETT-nin inkişafı nəyə şərait yaradır?

- enerji gücünün azalmasına
- resurslardan səmərəsiz istifadəyə
- √ ehtiyatlardan səmərəli istifadəyə
- əmək məsrəflərinin çoxalmasına
- xərclərin artmasına

361. Aqrar sferada ETT nədir?

- √ elm və texnikanın inkişafı
- istehsala vəsait qoyuluşu
- əməyin stimullaşdırılması
- köhnə texnologiyanın tətbiqi
- istehsalın intensiv inkişafı

362. Aqrar sferada daxili və xarici bazarlarda rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsalında investisiya nəyi təmin edir?

- istehsalın idarə edilməsi
- √ yeni növ texnika və texnologiyanın tətbiqi
- lizinq xidmətindən istifadə
- köhnə texnologiyadan istifadə
- istehsalın təmərküzləşməsi

363. Aqrar sferada innovasiya nə deməkdir?

- texniki tərəqqidir

- əsaslı vəsait qoyuluşudur
- köhnə texnologiyanın tətbiqidir
- ✓ yaradıcılıq fəaliyyətinin nəticəsidir
- əmək vasitəsidir

364. Aqrar sferada innovasiya fəaliyyəti özünü hansı formada biruzə verir?

- ixtisaslaşmanın dərinləşməsi kimi
- əsas fondlardan istifadə
- ✓ elmi-texniki tərəqqinin əsas tərəfi kimi
- inkişafın əsas hissəsi kimi
- istehsal xərclərin artması kimi

365. Aqrar sferada innovasiya əsasən nə ilə xarakterizə olunur?

- ✓ iqtisadiyyata qoyulan vəsaitin nəticəsi ilə
- iqtisadiyyatın inkişafı kimi
- elmi-texniki tərəqqinin (ETT) əsas tərəfi kimi
- cəmiyyətin inkişafı ilə
- yeni istehsal növləri kimi

366. ASK-da infrastruktur istehsal sahələrini xidmət işindən azad etməklə yanaşı diqqətin bilavasitə harada cəmləşməsinə şərait yaradır?

- əmək sərfinə
- əmək haqqına
- əməyin təşkilinə
- ✓ istehsal prosesinə
- məhsul satışına

367. ASK müəssisə və təşkilatlarının inkişaf səviyyəsi artdıqca və istehsalın həcmi genişləndikcə onların nəyə tələbatı daha da artır?

- əmək ehtiyatına
- əmək haqqına
- əməyin təşkilinə
- istehsalın intensivləşməsinə
- ✓ müxtəlif növ xidmətlərə

368. ETT nəyin dəyişməsinə və inkişafına təsir göstərir?

- istehsalın strukturunun dəyişməsinə
- təsərrüfat formalarının dəyişməsinə
- maşın və mexanizmlərin dəyişməsinə
- ✓ əmək vasitələrinin dəyişməsinə
- istehsalın texnologiyasının dəyişməsinə

369. ETT nəyin dəyişməsinə və inkişafına təsir göstərir?

- istehsalın strukturunun dəyişməsinə
- ✓ əmək vasitələrinin dəyişməsinə
- istehsalın texnologiyasının dəyişməsinə
- maşın və mexanizmlərin dəyişməsinə
- təsərrüfat formalarının dəyişməsinə

370. Aqrar sferada yeni texnologiyanın tətbiqində əsas qoyuluşlar hansı istiqamətə yönəldilir?

- əməyin təşkilinə
- istehsalın idarə edilməsinə
- istehsalın ixtisaslaşmasına
- ✓ innovasiyanın inkişafına
- istehsalın intensivləşməsinə

371. İstehsalın inkişafına tələb olunan xidmətin göstərilməsi məqsədi ilə qrup halında birləşərək fəaliyyət göstərən sahələr necə adlanır?

- yardımçı sahə
- sosial sahə
- √ infrastruktura
- köməkçi sahə
- istehsal sahələr

372. Aqrar sferada ETT-nin inkişafı nəyə əsaslanır?

- √ iqtisadi və bioloji qanunlara
- regional xüsusiyyətlərə
- təbii iqlim şəraitinə
- ETT məxsus qanunlara
- istehsalın inkişafına

373. Aqrar sferada ETT-nin inkişafı nəyə şərait yaradır?

- enerji gücünün azalmasına
- xərclərin artmasına
- resurslardan səmərəsiz istifadəyə
- √ ehtiyatlardan səmərəli istifadəyə
- əmək məsrəflərinin çoxalmasına

374. Aqrar sferada ETT nədir?

- əməyin stimullaşdırılması
- istehsala vəsait qoyuluşu
- istehsalın intensiv inkişafı
- √ elm və texnikanın inkişafı
- köhnə texnologiyanın tətbiqi

375. Aqrar sferada yeni texnologiyanın tətbiqində əsas qoyuluşlar hansı istiqamətə yönəldilir?

- istehsalın idarə edilməsinə
- əməyin təşkilinə
- istehsalın intensivləşməsinə
- √ innovasiyanın inkişafına
- istehsalın ixtisaslaşmasına

376. ASK-da infrastrukturu nədən ibarətdir?

- √ İstehsal və sosial xarakterli xidmətdir
- Əməyin təşkilidir
- Məhsulun xərcinin azaldılmasıdır
- İstehsalın inkişaf etdirilməsidir
- İstehsalın stimullaşdırılmasıdır

377. ASK-nın normal fəaliyyət göstərməsində başlıca amil olan infrastrukturun mənası nədir?

- əsas quruluş
- √ alt, aşağı quruluş
- üst, yuxarı quruluş
- əmək birləşməsi
- əməyin təşkili

378. Aqrar sferada ETT inkişafı insanlar arasında nəyin yaxşılaşmasına təsir edir?

- istehsalın ixtisaslaşmasını

- iqtisadi artımı
- böhranlı vəziyyətin yaranmasını
- ✓ qarşılıqlı münasibətlərin yaxşılaşmasını
- əməyin təşkili formalarını

379. Aqrar sferada daxili və xarici bazarlarda rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsalında investisiya nəyi təmin edir?

- köhnə texnologiyadan istifadəni
- istehsalın idarə edilməsini
- lizinq xidmətindən istifadəni
- ✓ yeni növ texnika və texnologiyanın tətbiqini
- istehsalın təmərküzləşməsini

380. Sahibkarlıq fəaliyyətinin başlıca məqsədi nədir? (

- istehsala kömək edən sahələri inkişaf etdirmək
- bunların heç biri
- əhalini istehlak məhsulları ilə təmin etmək
- strateji növ məhsulların istehsalını təmin etmək
- ✓ maksimum mənfəət əldə etmək

381. Aqrar sferada çay tikanından tam istifadə ölkəyə nə verə bilər?

- zəhərli maddələr
- ✓ xəstəliklərin müalicəsi üçün yağ
- yerli yanacaq üçün odun
- tullantı məhsulları
- torpağın münbitliyi üçün üzvi gübrə

382. Aqrar sferada fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektinin neçəsi kənd təsərrüfatı ilə məşğul olur?

- 4500-5000-ə qədəri
- 3500-4000-ə qədəri
- 2500-3000-ə qədəri
- 2000-2500-ə qədəri
- ✓ 9500-dən çoxu

383. Aqrar sferada iri sahibkarlığın üstünlükləri nədədir?

- ✓ texnoloji tərəqqi, iqtisadi artımda
- ətraf mühitin mühafizəsində
- istehsalın təşkilində
- ixtisaslaşmanın dərinləşməsində
- istehsalın intensivləşməsində

384. Aqrar sferada kiçik və orta sahibkarlıq hansı üstünlüklərə malikdir? (

- istehsalın ixtisaslaşmasına
- rəqabət mühitinin yaradılmasına
- ✓ iqtisadiyyatın lazımi çevikliyinə
- şəxsi marağın artırılmasına
- istehsalın kooperativləşməsinə

385. Aqrar sferada sahibkarlığın ikinci inkişaf mərhələsi hansı illəri əhatə edir?

- 1990-1993-cü illəri
- 2008-2010-cu illəri
- ✓ 1993-2002-ci illəri
- 2005-2008-ci illəri
- 2002-2005-ci illəri

386. Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra sahibkarlığın inkişaf mərhələsi hansı dövrü əhatə edir?

- 1970-1990-cı illəri
- √ 1990-1993-cü illəri
- 1960-1970-ci illəri
- 1950-1960-cı illəri
- 1940-1950-ci illəri

387. Xüsusi mülkiyyətdə olan torpaqlar bunlardan hansıdır?

- fərdi yaşayış evlərin həyatı sahələri
- bunların heç biri
- √ bunların hamısı
- fərdi, kollektiv və kooperativ bağların altında olan torpaqlar
- vətəndaşların qanuni istifadəsindəki torpaqlar

388. Yüngül sənaye sahəsi və taxılçılıq sahəsi üzrə neçə faiz aqrar sfera tərəfindən təmin edilir?

- 50-60%
- 1
- bunların heç biri
- 40-50%
- √ 85-90%

389. Aqrar sferada torpağın çirklənməsinə səbəb olan hansı maddə daha çox toksikoloji xassəyə malikdir?

- torpağın meliorasiyası
- torpağın irriqasiyası
- azot gübrəsi
- √ civə
- fosfor gübrəsi

390. Torpaqların eroziyaya uğramasında hansı eroziyanın xüsusi çəkisi böyükdür?

- əməyin təşkili
- mexanikləşmə
- yalnız suvarma
- yalnız külək
- √ su və külək

391. ASK sistemində elmi-texniki tərəqqinin inkişafı k/t-nın nəyə təsirini gücləndirir?

- satış sahələrinə
- √ ətraf mühitə
- emal sahələrinə
- əmək təşkilinə
- qiymətlərə

392. Xəstəlik və zərərvericilərə qarşı işlədilən kimyəvi maddələr nəyin tərkibinə ciddi təsir göstərir?

- keyfiyyətin
- məhsulların
- √ torpaq və suyun
- toxumun
- yemin

393. Aqrar sahədə işlədilən kimyəvi dərman və birləşmələr nəyin yaxşılaşmasına səbəb olur?

- əmək təşkilinin

- həyat şəraitinin
- suvarma rejiminin
- ✓ məhsulun keyfiyyətinin
- texnoloji prosesin

394. Torpaq və suvarma zamanı texnoloji rejimə əməl edilməməsi nəyin azalmasına səbəb olur?

- maya dəyərinin
- rentabelliğin
- ✓ istehsalın
- əmək haqqının
- qiymətin

395. Kəndli (fermer) dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- ✓ k/t-1 məhsulu istehsal edən xüsusi k/t-1 müəssisəsi nəzərdə tutulur
- yardımçı təsərrüfatlar nəzərdə tutulur
- bunların hamısı
- bunların heç biri
- kolxoz və sovxozlar nəzərdə tutulur

396. Torpaq islahatı haqqında qəbul olunmuş qanun hansı təsərrüfatçılıq formalarının yaradılmasını məqsəduyğun hesab etmişdir?

- ✓ bunların hamısı
- dövlət k/t-1 müəssisələri səhmdar cəmiyyətləri
- səhmdar cəmiyyəti
- torpaq və əmlak üzərində xüsusi mülkiyyətə əsaslanan birgə təsərrüfatlar, kooperativlər, şərikli təsərrüfatlar
- torpaq və əmlak üzərində xüsusi mülkiyyətə əsaslanan kəndli (fermer), şəxsi yardımçı təsərrüfatlar

397. Dövlət mülkiyyətində olan torpaqlara bunlardan hansılar aiddir?

- dövlət hakimiyyət orqanlarının yerləşdiyi torpaqlar
- ✓ su fondu torpaqlar
- mal-qara düşərgələrinin torpaqları
- yay və qış otlaqlarının torpaqları
- bunların hamısı

398. İstehsal dövrü dedikdə nə başa düşülür?

- istehsal olunan məhsul
- ✓ iş müddəti nəzərə almaqla məhsul istehsalı prosesində olduğu müddət
- bunların heç biri
- bunların hamısı
- istehlak olunan məhsul

399. Bazarın əmələgəlməsi nə ilə bağlıdır?

- bunların heç biri ilə
- bunların hamısı ilə
- ✓ ictimai əmək bölgüsünün əmələgəlməsi
- infrastrukturla
- k/t-1 ilə

400. Aqrar sfera nələri müəyyənləşdirir?

- əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsini
- ✓ bunların hamısı
- bunların heç biri
- inkişaf istiqamətini
- xalq təsərrüfatı sahələrinin fəaliyyətini

401. Ümumdünya Ərzaq Təhlükəsizliyi Sammiti hansı şəhərdə keçirilib?

- √ Romada
- hələ keçiriləcək
- heç bir şəhərdə olmayıb
- Sumqayıtda
- Bakıda

402. Kənd təsərrüfatı istehsalının xarakterik cəhətlərindən biri bunlardan hansılardır?

- bunların heç biri
- bunların hamısı
- √ mövsümi xarakter daşması
- meliorasiya
- irriqasiya

403. Aqrar sferanın inkişafı bunlardan hansının yüksəldilməsinə malikdir?

- sənaye sahələrinin fəaliyyətinin yüksəldilməsi
- √ bunların hamısı
- ölkə əhalisinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə
- daxili bazarın yerli məhsullarla zənginləşməsi
- əhalinin məşğulluğunun artırılması

404. Kənd təsərrüfatı məişəli məhsullara tələbat artdıqca onların nə ilə məşğul olan sahələr şəbəkəsi artır?

- daşınması
- emalı
- istehsalı
- √ bunların hamısı
- tədarükü

405. Aqrar sferada suvarma üsullarının hansı məhsuldarlığın yüksəlməsinə bilavasitə təsir edir?

- selləmə suvarma
- dəmiyyə şəraitində istehsalın aparılması
- √ damcılarla impulsu suvarma
- impulsu suvarma
- şırımlar vasitəsilə suvarma

406. Aqrar sferada torpaqdan istifadə əmsalının azalmasına təsir edən amil hansıdır?

- drenaj işinin aparılmaması
- √ açıq drenlər
- qrunt sularının səviyyəsinin qalxması
- torpaqların duzlardan təmizlənməməsi
- örtülü drenlər

407. Suvarılan sahələr əkinçiliyin bütün məhsullarının nə qədərini verir?

- √ 1/3 hissəsini
- yalnız 20%-ə qədərini
- 2/3 hissəsini
- 1/2 hissəsini
- 1/4 hissəsini

408. Dünyada suvarılan torpaqlar əkin sahəsini neçə faizini təşkil edir?

- 25,0 %-ə qədərini

- 10 – 15 %-ə qədərini
- 13,5 %-ə qədərini
- ✓ 17,0 %-dən çoxunu
- 25,0 – 30,0 % qədərini

409. Aqrar sferada eroziya prosesi nə deməkdir?

- torpağın meliorasiyası zamanı pozulması
- ✓ torpağın üst qatının küləyin, suyun təsiri ilə dağılması
- torpaqların şorakətləşməsi
- torpaqların şoranlaşması
- torpağın münbitliyinin artması

410. Aqrar sferada mövcud çatışmamazlıqların aradan qaldırılması üçün hansı tədbirin həyata keçirilməsi önəmlidir?

- ✓ aqrokimya xidməti mərkəzinin
- torpaqların meliorasiyasının
- istehsalın ixtisaslaşmasının
- ətraf mühitin mühafizəsinin
- torpağın yeni üsulla suvarılmasının

411. Aqrar sahədə içməli suda, ərzaq məhsullarında nitratların konsentrasiyası normadan artıq olduqda nə üçün təhlükəlidir?

- meşə massivləri üçün
- ətraf mühit üçün
- torpağın çirklənməsi üçün
- ✓ insanların sağlamlığı üçün
- heyvanat aləmi üçün

412. Aqrar sferada torpağın müxtəlif maddələrlə çirklənməsi nəyin çirklənməsinə bilavasitə təsir edir?

- ✓ suyun, atmosferin
- çay plantasiyalarının
- meşələrin
- üzüm plantasiyalarının
- meyvə bağlarının

413. Aqrar sferada torpağın fiziki, kimyəvi çirklənməsi nəyə səbəb olur?

- istehsalın təmərküzləşməsinə
- torpağın su keçirmə qabiliyyətinin azalmasına
- keyfiyyətin pisləşməsinə
- ✓ məhsuldarlığın aşağı düşməsinə
- torpaqda özünü təmizləmənin getməsinə

414. Aqrar sferada torpağın xassəsi nə vaxt dəyişir?

- ✓ fiziki, kimyəvi paralanma zamanı
- torpaqdan istifadə zamanı
- şoranlaşma zamanı
- eroziya zamanı
- məhsul istehsalı prosesində

415. Dünyada hər il əridilən 500 milyon ton metalın neçə faizi korroziyaya uğrayaraq torpağa daxil olur və onu çirkləndirir?

- 45%-dən çox hissəsi
- 40 – 45%-ə qədəri
- ✓ 20 – 25%-ə qədəri
- 15 – 20%-ə qədəri
- 10 – 15%-ə qədəri

416. Aqrar sferada torpağın çirklənməsi nədir?

- torpaqda qazıntı işlərinin aparılması
- ✓ torpağın səthinin müxtəlif maddələrlə örtülməsi
- torpağa kimyəvi maddələrin daxil olması
- mineral gübrələrin verilməsi
- zəhərli maddələrdən istifadə

417. Aqrar sferada ətraf mühitin mühafizəsi nədir?

- ekoloji təhlükə
- ətraf mühitin çirklənməsi
- təbii resurslardan istifadə
- torpağın çirklənməsi
- ✓ resurslardan istifadəyə yönəldilmiş tədbirlər

418. Torpaqlardan istifadənin səmərəliliyi yüksəldikcə hansı proses güclənir?

- şoranlaşma
- mexanikləşmə
- gübrələnmə
- ✓ erroziya
- suvarma

419. Elmi-texniki tərəqqinin sürətlənməsi k/t-ı ilə nəyin arasındakı əlaqəni dərinləşdirir?

- emal müəssisəsi
- saxlama ilə
- satışla
- tədarüklə
- ✓ təbiətlə

420. Xəstəlik və zərərvericilərlə mübarizədə aparılarkən istifadə edilən kimyəvi maddələr nəyin ucuzlaşmasına səbəb olur?

- əmək sərfinin
- həyat şəraitinin
- ✓ məhsulların
- qiymətin
- əmək haqqının

421. Xəstəlik və zərərvericilərlə mübarizə zamanı işlədilən kimyavi maddələr nəyin artmasına şərait yaradır?

- mexanikləşmənin
- ✓ istehsalın
- əmək haqqının
- istehsal xərcinin
- əmək sərfinin

422. Ekoloji tarazlığın pozulmasına aşağıdakılardan hansı daha ciddi təsir göstərir?

- əmək təşkili
- ✓ suvarma texnologiyası
- nəqliyyat
- rabitə
- mexanikləşmə

423. Respublikanın aqrar bölməsində yaradılan təsərrüfatçılıq formasından hansı üstünlük təşkil edir?

- ✓ kəndli (fermer) təsərrüfatı

- sovxoz təsərrüfatı
- bunların hamısı
- bunların heç biri
- kolxoz təsərrüfatı

424. Xüsusi mülkiyyətdə olan torpaqlar bunlardan hansıdır?

- fərdi, kollektiv və kooperativ bağların altında olan torpaqlar
- vətəndaşların qanuni istifadəsindəki torpaqlar
- ✓ bunların hamısı
- bunların heç biri
- fərdi yaşayış evlərin həyatı sahələri

425. İş müddəti dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ məhsul istehsalı prosesinin əmək fəaliyyətinin təsiri altında olduğu vaxt
- işdən getmə vaxtı
- bunların hamısı
- bunların heç biri
- işə gəlmə vaxtı

426. Aqrar sfera cəmiyyətin inkişafı üçün neçə əhəmiyyətə malikdir?

- ✓ əvəzolunmaz
- kiçik bir əhəmiyyətə
- bunların hamısı
- bunların heç biri
- heç bir əhəmiyyətə malik deyil

427. Torpaq üzərində mülkiyyətləvətorpaqdan istifadə edilməsi ilə əlaqədar olan münasibətlər necə adlanır?

- ✓ aqrar münasibətlər
- bələdiyyə münasibəti
- bunların heç biri
- bunların hamısı
- kəndli (fermer) münasibəti

428. Torpağın bioloji potensialı dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- torpağın fiziki və kimyavi quruluşu
- torpağın suvarma və melorasiyası
- bunların heç biri
- ✓ bunların hamısı
- illik günəşli günlərin sayı

429. Yüngül sənaye sahəsi və taxılçılıq sahəsi üzrə neçə faiz aqrar sfera tərəfindən təmin edilir?

- ✓ 85-90%
- bunların heç biri
- 50-60%
- 40-50%
- 100%

430. Aqrar sferada istehsal olunan ərzaq və digər kənd təsərrüfatı mənşəli ölkənin istehlaka olan tələbatının necə hissəsini təşkil edir?

- ✓ 3/4
- 1/7
- 1/2
- heç birini
- 1/5

431. Aqrar sferada şoranlaşmanın neçə dərəcəsi fəaliyyət göstərir?
- 2 dərəcəsi
  - ✓ 4 dərəcəsi
  - 6 dərəcəsi
  - 7-dən çox dərəcəsi
  - 3 dərəcəsi
432. Aqrar sferada torpaqdan istifadə əmsalının artmasında hansı üsul daha effektiv hesab olunur?
- ✓ qapalı drenaj sisteminə keçilməsi
  - şırımlar vasitəsilə suvarma
  - yağış yağdırma yolu ilə suvarma
  - torpaqların külək eroziyası
  - selləmə suvarmanın təşkili
433. Azərbaycanda əkin sahələrinin neçə faizi suvarma şəbəkələri ilə təmin edilib?
- 30 – 35 %-ə qədər
  - ✓ 68,0 %-dən çox hissəsi
  - 50 – 55 %-ə qədər
  - 10,0 %-dən az hissəsi
  - 35 – 40 %-ə qədər
434. Torpaqların neçə faizə qədər şiddətli eroziyaya məruz qalıb?
- 5,0 – 7,0 %-ə qədər
  - ✓ 11,0 – 11,6 %-ə qədər
  - 13,0 – 14,0 %-ə qədər
  - 15,0 %-dən çox hissəsi
  - 7,5 – 8,0 %-ə qədər
435. Azərbaycan Respublikası ərazisinin neçə faizə qədər eroziyaya məruz qalıb?
- 10,7 – 11,6 %-ə qədər
  - 20,0 %-ə qədər
  - 20,5 – 30,0 %-ə qədər
  - ✓ 36,0 %-dən çox hissəsi
  - 14,5 %-dən çox hissəsi
436. Aqrar sferada torpağın eroziyası neçə tipə bölünür?
- 5 tipə
  - ✓ 2 tipə
  - 3 tipə
  - 8 tipə
  - 4 tipə
437. Aqrar sferada başqa amillərin məhsuldarlığa təsiri neçə faiz arasında dəyişə bilər?
- 10 – 15 % arasında
  - ✓ 30 – 31 % arasında
  - 35 %-dən çox
  - 40 %-dən az
  - 15 – 18 % arasında
438. Hesablamalara əsasən aqrar sferada məhsuldarlığa təsir edən amilləri 100% qəbul etsək mineral gübrələrdən istifadə məhsuldarlığın yüksəlməsinə neçə faiz təsir edir?

- 25 – 30 faiz
- 50 %-dən az
- ✓ 40 – 41 faiz
- 20 – 25 faiz
- 35 – faizdən çox

439. Aqrar sferada çirklənmənin öz-öztünə təmizlənmə hansı sahədə gedir?

- torpaqda
- meşədə
- istehsal prosesində
- ✓ suda
- atmosferdə

440. Aqrar sferada torpağın çirklənməsinin neçə növü mövcuddur?

- 2 – 3 növü
- 7 növü
- ✓ 4 növü
- 9 növü
- 1 – 2 növü

441. Aqrar sferada ətraf mühitə ziyan dəyməməsi üçün hansı tədbirlər həyata keçirilməlidir?

- ✓ meliorasiya işinin aparılması
- ekoloji tarazlığın pozulması
- torpağın şoranlaşması
- meşə massivlərinin məhv edilməsi
- torpaqlara mineral gübrə verilməsi

442. Aqrar sferada külək, su eroziyasına uğramış torpaqlar ümumi torpaqların neçə faizini təşkil edir?

- ✓ 80 – 85 %-ə qədəri
- 25 – 30 %-ə qədərini
- 40 – 45 %-ə qədəri
- 90 – 100 %-ə qədəri
- 10 – 15 %-ə qədəri

443. Torpaqların iqtisadi münbitliyinin yüksəldilməsi nəyə şərait yaradır?

- mexanikləşməyə
- ✓ istehsalın artmasına
- gəlirlərin azalmasına
- zərərliyin yüksəlməsinə
- suvarmaya

444. Torpaqlardan istifadənin intensivləşməsinin artması nəticəsində torpaq əmələgəlmə prosesi pozulur, digər tərəfdən nə azalır?

- kimyalaşma
- qorunma
- ✓ münbitlik səviyyəsi
- heç nə azalmır
- suvarma

445. Kənd təsərrüfatının xarakterik xüsusiyyətləri bunlardan hansıdır?

- istehsal dövrü
- ✓ istehsal dövrü ilə iş müddətinin uyğun gəlməsi
- bunların hamısı
- bunların heç biri

- iş müddəti
446. Ölkənin milli iqtisadiyyatının ən mühüm tərkib hissəsi nədir?
- √ aqrar sferadır
  - sənayedir
  - bunların hamısı
  - bunların heç biri
  - elmi-texniki tərəqqi
447. Aqrar sferada ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsalına təsir edən amillər hansıdır?
- təbii, texnoloji amillər
  - xidmət sahələrinin yaxşılaşdırılması
  - təsərrüfatlararası əlaqələrin yaxşılaşdırılması
  - √ bunların hamısı
  - bazar, iqtisadi və təşkilatı amillər
448. Azərbaycanın aqrar bölməsində səhralaşma prosesini yaradan amillər hansıdır?
- təkrar şoranlaşma
  - bataqlaşma, torpağın çirklənməsi
  - irriqasiya eroziyası
  - √ bunların hamısı
  - şorakətləşmə, yamaclarda səthi və yarıq eroziyası
449. Azərbaycan Respublikasının aqrar bölməsində səhralaşma dərəcələri hansıdır?
- zəif səhralaşma
  - yüksək dərəcədə səhralaşma
  - çox yüksək dərəcədə səhralaşma
  - √ bunların hamısı
  - orta dərəcədə səhralaşma
450. Aqrar sferada impulsu damcılarla suvarmanın əsas üstünlükləri nədədir?
- bitkilərin tələbata uyğun su ilə təmin edilməsi
  - ətraf mühitin mühafizəsinin təmin olunması
  - ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsalı
  - √ bunların hamısı
  - qrun sularının səviyyəsinin dəyişməməsi
451. Aqrar sahədə son illərdə suvarmanın inkişaf tempinin aşağı düşməsinin səbəbləri nədir?
- yeni layihələrin qiymətinin yüksək olması
  - əlverişli torpaqların qıtlığı
  - şoranlaşma, şorakətləşmə
  - √ bunların hamısı
  - su resurslarının qıtlığı
452. Azərbaycanda suvarma əkinçiliyi ölkədə istehsal olunan bitkiçilik məhsullarının neçə faizini verir?
- 50,0 %-ə qədərini
  - 60 – 65 %-ə qədərini
  - 65 – 70 %-ə qədərini
  - √ 80,0 %-ə qədərini
  - 55 – 60 %-ə qədərini
453. Torpaqlarda gedən eroziya prosesinin neçə faizini orta eroziya təşkil edir?

- 5,5 – 6,1 %-ə qədərini
- 15,5 – 16,5 %-ə qədərini
- 20 – 25 %-ə qədərini
- 30,0 %-dən çox hissəsini
- ✓ 10,5 – 10,7 %-ə qədərini

454. Respublikada gedən eroziya prosesin neçə faizi zəif hesab olunur

- 2,5 – 3,5 %-ə qədəri
- 5,0 – 10,0 %-ə qədəri
- ✓ 14,0 %-dən çox hissəsi
- 25 – 30 %-ə qədəri
- 4,0 – 4,5 %-ə qədəri

455. Aqrar sferada havaların əlverişli keçməsi məhsuldarlığa neçə faiz təsir edir?

- 30,0 %-dən çox
- ✓ 14 – 15 %-ə qədər
- 6 – 10 %-ə qədər
- 20 – 25 %-ə qədər
- 5 – 6 %-ə qədər

456. Aqrar sferada torpağın çirklənməsinə səbəb olan hansı maddə daha çox toksikoloji xassəyə malikdir

- ✓ civə
- fosfor gübrəsi
- torpağın meliorasiyası
- torpağın irriqasiyası
- azot gübrəsi

457. Aqrar sferada torpağın çirklənməsi növləri hansılardır

- ✓ bunların hamısı
- sanitariya çirklənməsi
- kimyəvi, bioloji çirklənmə
- fiziki çirklənmə
- mexaniki çirklənmə

458. Aqrar sferada ətraf mühitin mühafizəsi istiqamətində hansı tədbirlərin həyata keçirilməsi vacibdir?

- ətraf mühitə ziyan dəyməməsi
- ✓ bunların hamısı
- meşələrin qırılmaması
- heyvanat aləminin dağılmaması
- qrunut sularının səviyyəsinin qalxmaması

459. Ətraf mühitin mühafizəsi aqrar sferaya nə verə bilər

- torpağın, suyun çirklənməsi
- ekoloji tarazlığın pozulması
- ✓ ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsalı
- ümumi məhsulun artırılması
- istehsala məsrəflərin artması

460. Aqrar sferada investisiyaların əsas üstünlükləri nədədir?

- ✓ bunların hamısı
- bunların heç biri
- intellektual sərvətlər və başqa sərvətlər
- daşınan və daşınmaz əmlak

- pul vəsaiti, kreditlər, səhmlər, qiymətli kağızlar

461. İqtisadi böhran nə ilə nəticələnir?

- √ bunların hamısı
- mal qıtlığı yaranır
- əmək bazarında vəziyyət gərginləşir
- işsizliyin yaranması ilə
- bunların heç biri

462. Təbii əmək bazarı nədir?

- bunların hamısı
- alqı-satqı məntəqəsi
- kolxoz bazarı
- √ xalis rəqabətin olmadığı bir bazar
- bunların heç biri

463. Ərazi məşğulluq proqramının II hissəsinə bunlardan hansı aid edilir?

- √ məşğulluq və işsizliyin tənzimlənməsində əmək bazarının rolu
- əmək bazarının hesablanması
- bunların hamısı
- sərbəst işlərin və qeyri-məşğul əhəlinin yeni işə hazırlanması
- kadrların peşə hazırlığı

464. Ərazi işçi qruplarının vəzifələrinə bunlardan hansı daxil edilir?

- ƏMP-nin iqtisadiyyatın inkişaf göstəriciləri ilə uyğunlaşdırılması
- bunların heç biri
- √ bunların hamısı
- vacib məlumatlar və informasiyalarla təmin edilmə
- hazırlıq mərhələsində formaların doldurulması

465. Əmək bazarı nədir?

- əmək qabiliyyətli şəxslərin müstəqil sürətdə işlə təmini
- bunların hamısı
- √ iş qüvvəsinə olan tələb və təklifin məcmusu
- əmək fəaliyyətinə ilk dəfə başlamaq
- işə götürənlərin boş olan iş yeri

466. ASK sistemində müxtəlif təsərrüfatçılıq formalarının inkişafı nələri tələb edir?

- yeni tipli işçilərin təkrar istehsalını
- bunların heç biri
- √ bunların hamısı
- peşəkar kadr hazırlığını
- onların peşə tərkibinin kökündən dəyişməsinə

467. Əmək bazarının əsas tərkib hissəsi olan infrastruktur nələri tənzimləyir?

- √ bunların hamısını
- işçi qüvvəsinin tələb və təklif arasında tarazlığı
- peşə hazırlığını
- peşə yönümlü
- işə düzəlməni

468. Bu k/t-ı məhsullarının hansı emal mərhələsindən keçir?

- √ bunların hamısı
- taxıl
- çay
- tütün
- pambıq

469. Heyvandarlığın intensiv inkişafı üçün nəyə nail olunmalıdır?

- Yalnız yemçilik inkişaf etdirilməlidir
- İstehsalın və əməyin təşkili yaxşılaşmalıdır
- √ Bunların hamısına nail olunmalıdır
- Yalnız cins tərkib yaxşılaşmalıdır
- Yalnız maddi-texniki baza möhkəmlənməlidir

470. ASK-da intensiv inkişaf şəraitində istehsal üsullarının dəyişdirilməsini, texnika və texnologiyanın yaxşılaşmasını nə tələb edir?

- istehsalın strukturu
- əməyin təşkili
- √ əmək və vəsait qoyuluşu
- təchizat formaları
- satış üsulları

471. ASK-da istehsalın intensiv inkişafı nəyə əsaslanır?

- istehsal xərcinin azalmasına
- √ əmək və vəsaitin vahid məqsədə cəmləşməsi
- kadr hazırlığına
- əmək haqqının artırılmasına
- əmək sərfinin aşağı salınmasına

472. Aqrar sferada intensivləşmənin əsas istiqamətini nə təşkil edir?

- √ bunların hamısı
- bunların heç biri
- elmi əsaslarla idarə etmə
- torpaqların meliorasiyası
- aqrar sahənin sənayeləşməsi

473. Aqrar sferada istehsalın intensivlik səviyyəsinin müəyyən edilməsində hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- √ əsas fondlar, cari istehsal xərcləri
- əmək haqqının səviyyəsi
- ümumi məhsulun dəyəri
- gəlirlərin səviyyəsi
- xərclərin aşağı salınması

474. Aqrar sferada intensiv inkişaf nə deməkdir?

- √ istehsalın keyfiyyətə təkmilləşdirilməsi
- istehsalın kooperasiyalaşması
- istehsalın yerləşdirilməsi
- istehsalın təmərküzləşməsi
- istehsalın yenidən qurulması

475. Ərazi məşğulluq proqramının I bölməsinə bunlardan hansı aid edilir?

- bunların heç biri
- bunların hamısı
- √ iqtisadi və sosial demoqrafik inkişafın əsas istiqaməti
- məşğulluq və işsizliyin tənzimlənməsində əmək bazarının rolu

- əmək bazarının hesablanması

476. Ərazi məşğulluq proqramı iqtisadiyyatın hansı sahələri üzrə işlənib hazırlanır?

- inzibati rayonlar
- şəhərlər
- ✓ bunların hamısı
- müəssisələr
- təşkilatlar

477. Vakansiya nədir?

- bunların hamısı
- bunların heç biri
- ✓ işə götürənlərin boş olan və iş qüvvəsi tələb edən iş yeri
- əmək qabiliyyətli şəxslərin müstəqil surətdə özünü işlə təmin edilməsi
- sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyac

478. Əmək bazarının inkişafı üçün nə ilə yaxından məşğul olunmalıdır?

- ✓ bunların hamısı
- peşə dəyişmə prosesinin tənzimlənməsi
- əmək ehtiyatlarının hazırlığı
- məşğulluğun peşə-ixtisas strukturunun proqnozlaşdırılması
- məşğulluq sahəsinin inkişaf mexanizminin formalaşması

479. Əmək bazarının əsas tərkib hissəsi nədir?

- ✓ infrastrukturdur
- bunların hamısıdır
- kooperativlərdir
- kəndli (fermer) təsərrüfatlardır
- bazardır

480. Əmək bazarında yaranmış gərginliyin azaldılmasında nə mühüm yer tutur?

- bunların heç biri
- bunların hamısı
- ✓ işçilərin yeni peşə və ixtisaslara yiyələnmələri
- işsizliyin aradan qaldırılması
- işsizliyin yumşaldılması

481. Aqrar sferada səmərəliliyin hansı formaları fəaliyyət göstərir?

- yalnız istehsal-iqtisadi
- yalnız təşkilati
- ✓ texnoloji, istehsal-iqtisadi, sosial
- yalnız sosial
- yalnız texnoloji

482. Aqrar sferada son məhsulə nələr daxildir?

- ✓ emaldan alınan ərzaq məhsulları
- əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi
- məsrəflərin artma ehtimalı
- heyvandarlıqdan alınan məhsullar
- əkinçilikdən alınan məhsullar

483. Aqrar sferada aralıq məhsul nəyi əks etdirir?

- √ ümumi məhsulun istehlaka sərf olunan hissəsini
- ümumi məhsulun zay olan hissəsini
- ümumi məhsulun tədarük olunan hissəsini
- ümumi məhsulun emal olunan hissəsini
- ümumi məhsulun satılan hissəsini

484. Aqrar sferada səmərəliliyin hansı forması müəyyən edilir?

- yalnız texniki-texnoloji
- yalnız təşkilati
- √ sosial, istehsal-iqtisadi, texniki-texnoloji
- yalnız sosial
- yalnız istehsal-iqtisadi

485. Bazar münasibətlərinin formalaşdığı şəraitdə aqrar sferada məhsul istehsalının artımı ilə yanaşı nəyin yüksəldilməsi başlıca vəzifə kimi qarşıda durur?

- məhsuldarlığın
- maya dəyərinin
- əmək sərfinin
- keyfiyyətin
- √ iqtisadi səmərəliliyin

486. Aqrar sferada əmtəlik məhsul nəyə deyilir?

- emal olunan məhsula
- saxlanılan məhsula
- √ satılan məhsula
- istehsal olunan məhsula
- tədarük olunan məhsula

487. Aqrar sferada istehsalın iqtisadi səmərəliliyi hansı göstərici ilə ölçülür?

- √ bunların hamısı
- mənfəət
- ümumi gəlir
- ümumi məhsul
- maya dəyəri

488. Aqrar sferada istehsal-texnoloji səmərəliliyin müəyyən edilməsində hansı göstərici götürülür?

- √ bunların hamısı
- 1 nəfər işçiyə düşən hissəsi
- ümumi məhsulun 1 ha sahəyə düşən hissəsi
- istehsalın enerji tutumu
- heyvandarlığın məhsuldarlığı

489. Aqrar sahədə sosial səmərəliliyi xarakterizə edən göstəricilər hansıdır?

- əhalinin təkrar istehsal göstəricisi
- 1 nəfərə düşən pullu xidmət
- ümumi real gəlirin səviyyəsi
- √ bunların hamısı
- əmək haqqının səviyyəsi

490. Aqrar sferada istehsalın iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilər hansıdır?

- yararlı sahəyə görə ümumi gəlir, mənfəət
- istehsalın rentabelliği
- √ bunların hamısı

- müəssisənin maliyyə möhkəmliyi
- 100 manat istehsal xərcinə düşən ümumi gəlir

491. Aqrar sferada səmərəliliyə hansı baxımdan qiymət verilir?

- √ bunların hamısı
- iqtisadiyyat baxımından
- şəxsi mənafe baxımından
- kollektivin mənafe baxımından
- müəssisə marağı baxımından

492. Aqrar sferada itkilərin qarşısını necə almaq olar?

- vəsait sərfinin aşağı salınması
- √ bunların hamısı
- material xərclərini azaltmaq
- əmək sərfinə nəzarət
- keyfiyyətin yüksəldilməsi

493. Aqrar sferada xalis məhsulun azalmasına hansı amil təsir edir?

- √ bunların hamısı
- məhsulların daşınması zamanı
- məhsulların saxlanması zamanı
- məhsulların emalı zamanı
- məhsulların toplanması zamanı

494. Aqrar sferada xalis məhsulun yaradılmasının yeganə mənbəyi hansı sahədir?

- donuzçuluq təsərrüfatı
- √ kənd təsərrüfatı
- balıqçılıq təsərrüfatı
- nəqliyyat təsərrüfatı
- meşə təsərrüfatı

495. Aqrar sferada son məhsulun dəyərinə nələr daxildir?

- xidmətin və əsas fondların dəyəri
- emaldan alınan xalis məhsul
- kənd təsərrüfatında yaradılan xalis məhsul
- √ bunların hamısı
- mübadilə sahələrinin xalis məhsulu

496. Aqrar sferada kərə yağın alınmasında aralıq məhsul kimi istifadə olunan süd hansı sahənin son məhsuludur?

- √ heyvandarlığın
- qoyunçuluğun
- bitkiçiliyin
- arıçılığın
- donuzçuluğun

497. Aqrar sferada alınan yem və dən nəyin son məhsulu hesab olunur?

- üzümçülüğün
- heyvandarlığın
- √ bitkiçiliyin
- yemçiliyin
- xidmət sahələrinin

498. Aqrar sferada idarəetmə obyektinə nələr aid edilir?

- √ bunların hamısı
- verilən göstərişlər, mütəxəssislər, kollektiv
- təşkilati struktur, texnoloji əməliyyatlar
- funksiyalar, resurslar
- idarəedici qərarlar, əmərlər

499. Respublikamızın qarşısına qoyduğu əsas strateji məqsəd nədir?

- xarici ölkələrdən borc almaq
- vergiləri artırmaq
- √ iqtisadi müstəqilliyə nail olmaq
- açıq qapı siyasətinə keçmək
- daxili bazarda xarici məhsulların payını artırmaq

500. Əlaqələndirmə funksiyası vasitəsilə nə öyrənilir?

- idarəetmədə yeni üsulların tətbiqi
- xammal istehsalı və emal müəssisələri arasında əlaqələr
- istehsalçı ilə istehlakçı arasında münasibət
- √ daxili və xarici əlaqə yaratmaq yolu ilə idarəetmə sisteminin tənzimlənməsi
- inzibati metodla istehsalın idarə edilməsi